

προλεταριακή

Προητάριοι όλων των χωρών,
καταπιεζόμενα έθνη και λαοί, ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

σημαιο

δεκαπενθήμερη εφημερίδα του Κ.Ο. του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας (μαρξιστικού-λενινιστικού) www.kkeml.gr Σάββατο 5 Φεβράρι 2022 ■ χρόνος 40ος φ. 910 ■ 1.50€

18 Φεβράρι Τα 70 χρόνια ΝΑΤΟ έφεραν τους χειρότερους κινδύνους! Αντιπολεμικές αντιιμπεριαλιστικές κινητοποιήσεις σε όλη τη χώρα

**Πρωτοβουλία για την
κατάργηση του 4808/21
και την περιφρούρηση
των συνδικαλιστικών
ελευθεριών**

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

Σάββατο

**12 Φεβρουαρίου 2022,
12μμ, Πλ. Κλαυθμώνος**

**Καβάλα Όιλ
Διαδικτυακή Εκδήλωση
της Ταξικής Πορείας**

Κυριακή 6/2/22, 8:00 μ.μ.

Θα μιλήσουν:

**Ο πρόεδρος του σωματείου
εργαζομένων**

**Συνδικαλιστές-αλληλέγγυοι-
εργαζόμενοι**

σελ. 9

**Όχι άλλοι νέοι θυσία
στον βωμό της οπαδικής βίας!
Να στραφεί η κοινωνική οργή
στους πραγματικούς υπεύθυνους**
σελ. 5

**Παίδων Πεντέλης
Μιας και έχουμε πολλά νοσοκομεία
Παίδων, δεν κλείνουμε ένα;**
σελ. 6

**Βαλκάνια
Ο κύκλος της αστάθειας και των
κινδύνων βαθαίνει και διευρύνεται**
σελ. 16

**Η εκ νέου αποκάλυψη του
πραγματικού
χαρακτήρα του κράτους**

**Αττική Οδός
Συμβάσεις
παραχώρησης στα μέτρα
του κεφαλαίου**

**“Συγγνώμη” Μητσοτάκη
για την ταλαιπωρία
και την... αδιαφορία**

σελ. 12, 13

Οχιονιάς, μέσω των αποκαλύψεων που έφερε στο πανελλήνιο, πρόσθεσε σημαντικά προβλήματα στην κυβέρνηση και συνολικά στο πολιτικό σύστημα, γιατί ανέδειξε με δραματικό και οδυνηρό τρόπο τους γενικούς και ειδικούς όρους στη βάση των οποίων είναι άθλια -ακόμα και ασήμαντη για το σύστημα- η ζωή του λαού. Επιβεβαίωσε ότι το κράτος είναι ανελέητο και εγκληματικό για τα λαϊκά δικαιώματα, για την περίφημη «ασφάλεια» του λαού για την οποία τόσο «κόπτεται» η κυβέρνηση της ΝΔ. Ταυτόχρονα, επιβεβαίωσε πως αυτό το κράτος είναι όργανο πλουτισμού και αρπαχτών του κεφαλαίου και των μεγάλων συμφερόντων. Τόσο στην τερατούπολη της Αθήνας που έχει διαμορφώσει ο εξαρτημένος καπιταλισμός, όσο και

στη ληλατημένη από κάθε υποδομή και εγκαταλελειμμένη στο έλεός της περιφέρεια και ύπαιθρο. Οι πολιτικές που διαμόρφωσαν -«ξεκινώντας» από τη μετεμφυλιακή περίοδο- αυτή την κατάσταση οξύνθηκαν πολύ περισσότερο όλη την τελευταία «δωδεκαετία των μνημονίων» και έδωσαν απτά τα εγκληματικά τους αποτελέσματα μέσα στον χιονιά. Έφτασαν στο σημείο να μην υπάρχει ένα όχημα που να μπορεί να καθαρίσει το χιόνι στις πιο κεντρικές λεωφόρους της πρωτεύουσας και να μην είναι «δυνατόν» να εξασφαλιστεί η πρόσβαση σε μεγάλα νοσοκομεία! Ακόμα και τα «διαμάντια της ανάπτυξης» -όπως η Αττική οδός- αποδείχτηκαν παγίδες για τον λαό, αφού δεν είναι τίποτε άλλο παρά ανεξέλεγκτο τσιφλίκι του κεφαλαίου, που θησαυρίζει

από τους ιδιωτικούς(!) και πανάκριβους δρόμους που φτιάχτηκαν με τον ιδρώτα των εργατών και τα λεφτά του λαού. Η κατάσταση αυτή προστίθεται σε όλα τα πρόσφατα και παλιότερα προηγούμενα ανάλογα εγκλήματα του συστήματος και του κράτους του, αλλά τα τωρινά δεν προσφέρονταν να κρυφτούν πίσω από τα θεωρήματα της «κλιματικής κρίσης» που πλάσαραν κυβέρνηση και αντιπολίτευση. Η ωμή αλήθεια είναι πως όσα τραγικά και επώδυνα συνέβησαν στην Αττική και σε όλη τη χώρα με τον χιονιά δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένας «ύμνος» στο σύστημα της εξάρτησης και της εκμετάλλευσης, στις πολιτικές της αρπαχτής από τη μια και της βαναυσότητας ενάντια στον λαό από την άλλη.

συνέχεια στη σελ. 2

**ΗΠΑ-Ρωσία
Διαπραγμάτευση με επίκεντρο την Ουκρανία,
αλλά και ευρύτερες στοχεύσεις**

σελ. 17

Τα 70 χρόνια NATO έφεραν τους χειρότερους κινδύνους!

Αντιπολεμικές αντιιμπεριαλιστικές κινητοποιήσεις σε όλη τη χώρα στις 18 Φλεβάρη

συνέχεια από σελ. 1

Αντιδραστικές και αμήχανες πολιτικές μανούβρες

Πιεσμένη από όλα αυτά, η κυβέρνηση -που ξέρει πολύ καλά πως θα συνεχίσει στην ίδια εγκληματική για τον λαό ρότα- επιστράτευσε τις κλασικές μεθοδεύσεις. Ήταν ψεύτικη και θρασυδειλη η «συγγνώμη» του Μητσοτάκη, ίδια με τη «συγγνώμη» που είχε ζητήσει λίγους μήνες πριν για τις πυρκαγιές που ρήμαξαν μεγάλο κομμάτι της Ελλάδας και άφησαν άστεγους και «πρόσφυγες» μέσα στη χώρα τους χιλιάδες εργαζόμενους και φτωχούς αγρότες. Ήταν μια «συγγνώμη» έπαινος στην κυβερνητική πολιτική, αφού μαζί με αυτήν ισχυρίστηκε πως η κυβέρνηση και το κράτος «πήραν το μάθημά τους» από την περσινή «Μήδεια» και γ' αυτό στην τωρινή «Ελπίδα» έμειναν χωρίς ηλεκτροδότηση ολόκληρες περιοχές μόλις... μια εβδομάδα! Δίπλα σε αυτή τη «συγγνώμη», η κυβέρνηση έβαλε την καθόλου βέβαιη και ιδιαίτερα προκλητική υπόσχεση ενός δικιλιαρού ως αποζημίωση για τους εγκλωβισμένους στη Αττική οδό! Λες και αυτή η αμφίβολη υπόσχεση καλύπτει όλα όσα πέρασαν οι άνθρωποι εκεί, λες και για τους εγκλωβισμούς, τις ζημιές και τις καταστροφές στο βίος των χιλιάδων άλλων στην πρωτεύουσα και στην περιφέρεια δεν έχει καμιά ευθύνη. Αυτοί οι αντιδραστικοί χειρισμοί συμπληρώθηκαν με το γνωστό «παιχνίδι» που τάχα ψάχνει αλλά δεν βρίσκει ποιο από τα πολλά πρόσωπα του συστήματος και του κράτους «έχει ευθύνες» για την κατάσταση. Επιδιώκουν, δηλαδή, να παραζαλίσουν τον λαό με τους «προβληματισμούς» για τις αρμοδιότητες Υπουργείων, Δήμων, Περιφέρειας, Ιδιωτών και τελικά να τον παραμυθιάσουν ότι την επόμενη φορά θα έχουν κάνει ένα «πιο καλό συντονισμό» όλων αυτών. Στην πραγματικότητα, όλοι αυτοί που είναι συνεργοί και συνένοχοι στο έγκλημα, το μόνο που θα κάνουν είναι να συνεχίσουν την εφαρμογή της ίδιας πολιτικής, να χειροτερεύουν τους όρους της ζωής του λαού.

Δίπλα στη «συγγνώμη» αποποίησης των πολιτικών ευθυνών της κυβέρνησης, υπήρξε η αντιπολιτευτική ενεργοποίηση του ΣΥΡΙΖΑ με την κατάθεση πρόταση μομφής. Η μορφή και το περιεχόμενο αυτής της ενεργοποίησης αντιστοιχούν ακριβώς σε αυτό που είναι και στοχεύει ο ΣΥΡΙΖΑ. Μια κοινοβουλευτική φασαρία με τον λαό θεατή της, χωρίς ούτε ίχνος αιτήματος διεκδίκησης, χωρίς ούτε ψήγμα λογικής για προτάσεις πάλης. Ακριβώς γιατί και ο ΣΥΡΙΖΑ θέλει τον λαό στη γωνία αδρανής και παραιτημένο, με μόνη του «ελπίδα» την κυβερνητική αλλαγή. Γι' αυτό -και παρά το ότι ακόμα λείπει από την αξιωματική αντιπολίτευση ένα κόμμα με μαζικές οργανωμένες δυνάμεις- ο ΣΥΡΙΖΑ

έχει κόψει κάθε γέφυρα με το κίνημα από αυτές που είχε και χρησιμοποίησε πολύ για να γίνει η «πρώτη φορά» της κυβερνητικής του θητείας. Τώρα, με τη φωνασκία περί «προοδευτικής κυβέρνησης» και το αίτημα των εκλογών μαζί με το σχέδιο Τσίπρα για εκλογή προέδρου και οργάνων από τη βάση του ενόψει συνεδρίου, για να καταφέρει να «μαζέψει» το κόμμα, επιχειρεί να διεκδικήσει από τα κέντρα εξουσίας μέσα και έξω από τη χώρα αυτό που δεν έχει από τον λαό. Την προτίμησή τους και τη στήριξή τους για να προκριθεί ο ΣΥΡΙΖΑ ως η επόμενη κυβερνητική λύση.

Στην πραγματικότητα, ο ΣΥΡΙΖΑ χρησιμοποίησε την πρόταση μομφής για να «θυμίσει» από το βήμα της Βουλής στον λαό -αλλά και κυρίως στα κέντρα του συστήματος- ότι είναι εδώ και μπορεί να αποτελέσει τη διάδοχη κυβερνητική λύση, μιας και η ΝΔ φθίρειται ήδη σημαντικά. Ταυτόχρονα, η πρόταση μομφής ήταν για τον ΣΥΡΙΖΑ και μια προσπάθεια να φέρει το ΚΙΝΑΛ του Ανδρουλάκη πιο κοντά του ή τουλάχιστον πιο μακριά από τη ΝΔ. Μια προσπάθεια πετυχημένη, αφού το ΚΙΝΑΛ -έστω με ορατούς διασταγμούς- κάτω από την πίεση των γεγονότων δεν είχε άλλη επιλογή. Το κοντράρισμα που δέχτηκε ο Ανδρουλάκης από τον πρόεδρο της Βουλής είναι άλλη μια έκφραση αυτής της εξέλιξης.

Στον ΣΥΡΙΖΑ, συνεπώς, είναι ικανοποιημένοι από αυτή την κοινοβουλευτική οπερέτα και προφανώς δεν θέλουν ούτε να θυμούνται ότι λίγα χρόνια πριν διακήρυτταν πως θα «έφεραν την ελπίδα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη» κόντρα στο «παλιό πολιτικό σύστημα». Και αν βέβαια το ακροδεξιό ΑΝΕΛ κάθε άλλο παρά «νέο πολιτικό σύστημα» δεν ήταν, πολύ περισσότερο δεν είναι το ΚΙΝΑΛ/ΠΑΣΟΚ, που αποτέλεσε οργανική πολιτική δύναμη και πυλώνα του συστήματος από τη μεταπολίτευση μέχρι σήμερα!

Η «Ελλάδα μετά τα μνημόνια»

Το «αφήγημα» με το οποίο ξεκίνησε και πορεύτηκε η κυβέρνηση Μητσοτάκη ήταν και είναι πως οικοδομεί την «Ελλάδα μετά τα μνημόνια». Πως συγκροτεί, δηλαδή, μια χώρα που περνάει από τη διάλυση στην «ανάπτυξη», γίνεται «πόλος επενδύσεων» και αναβαθμίζει τον γεωπολιτικό της ρόλο στην περιοχή. Το «αφήγημα» αυτό είχε εξαρχηκή αποκλειστική απεύθυνση στην αστική τάξη, αφού το όλο σχέδιο βασιζόταν και βασίζεται στην πολύ μεγαλύτερη εκμετάλλευση, φτώχεια, καταπίεση και τρομοκρατία. Το βέβαιο είναι ότι το αφήγημα αυτό δέχεται διαρκώς πλήγματα και ο χιονιάς προστέθηκε σε αυτά. Το σχέδιο αυτό και οι μωροφιλοδοξίες του τρακάρουν ξανά και ξανά στα πραγματικά δεδομένα που διαμορφώνει η κρίση, ο οξυμένος ιμπεριαλιστικός

ανταγωνισμός και οι περιπλοκές που έφερε διεθνώς η πανδημία. Το «πάνω χέρι» στον ανταγωνισμό με την Τουρκία δεν επιβεβαιώνεται, οι ονειρώξεις για κυρίαρχο ρόλο στη ΝΑ Μεσόγειο βυθίζονται, οι σχέσεις με τα Βαλκάνια οξύνονται, οι όροι δανεισμού απειλούνται με διαρκή χειροτέρευση, τα λεφτά του Ταμείου ανάκαμψης δεν έρχονται, στον ορίζοντα βρίσκονται νέα «μνημόνια». Είναι χαρακτηριστική η ανεπίσημη διαρροή από την Κομισιόν για την ανάγκη να «αντικατασταθεί» η κυβέρνηση της ΝΔ από «κυβέρνηση τεχνοκρατών», η οποία «θα έχει το θάρρος» για τα νέα απαιτούμενα μέτρα. Η διαρροή επισήμως διαψεύστηκε, αλλά το ότι υπήρξε έχει τη σημασία της.

Συνεπώς, από το όλο σχέδιο αυτό που μένει είναι η ένταση της καταλήστευσης και της εκμετάλλευσης των εργατικών και λαϊκών μαζών, μαζί με τη σκλήρυνση της πολιτικής της φασιστικοποίησης. Ταυτόχρονα, διαψεύδονται ελπίδες και προσδοκίες που αφορούσαν σε βελτίωση για τα μικρομεσαία ακόμα και για τα «μεγαλομεσαία» κοινωνικά στρώματα. Η εκτίναξη των τιμών, κυρίως της ενέργειας, αλλά και συνολικά τα διαρκώς πιο μεγάλα κύματα της ακρίβειας, αν από τη μια σημαίνουν μαζική εξαθλίωση για τον λαό, από την άλλη φέρνουν μεγάλα προβλήματα στην «αγορά» σε μικρές, αλλά και μεγαλύτερες επιχειρήσεις. Συνεπώς, η επιδίωξη τα μεγαλοαστικά τζάκια να διευρύνουν την οικονομική και τελικά κοινωνική και πολιτική βάση στήριξής τους μένει μετέωρη.

Τα πλήγματα αυτά στο σχέδιο της «Ελλάδας μετά τα μνημόνια», που απειλείται με κατάρρευση και με αντικατάστασή του με την «Ελλάδα μπροστά στα νέα μνημόνια», ασκούν σοβαρή πίεση πριν από όλα στην κυβέρνηση, αλλά όχι μόνο σε αυτήν! Ο ΣΥΡΙΖΑ, ως πυλώνας και κόμμα του συστήματος, βρίσκεται μέσα στο ίδιο πλαίσιο αδιεξόδων και δεν έχει, δεν μπορεί να έχει απαντήσεις σε αυτά. Εξάλλου, ήταν ο ΣΥΡΙΖΑ αυτός που στην κυβερνητική του θητεία, αντί να φέρει το «τέλος των μνημονίων» έφερε και υλοποίησε το τρίτο μνημόνιο.

Γι' αυτό ακριβώς διαπιστώνεται ξανά και ξανά -και με τον χιονιά έγινε ακόμα πιο έντονο- το «παράδοξο»: Γίνεται πιο φανερό η φθορά της κυβέρνησης και δίπλα σε αυτή πιο έντονη η αδυναμία του ΣΥΡΙΖΑ. Γι' αυτό ακριβώς υπάρχει στα κέντρα του συστήματος και ήδη εκδηλώνεται διάχυτη ανησυχία για τις πολιτικές εξελίξεις, για το με ποιους τρόπους και ποιες θα είναι οι νέες κυβερνητικές λύσεις. Με βάση αυτά τα προβλήματα, υπήρξε και υπάρχει και «εθνικό ενδιαφέρον» για το ΚΙΝΑΛ/ΠΑΣΟΚ, μαζί με συγκρούσεις για το ποια κυβερνητικά και πολιτικά σενάρια θα υπηρετήσει η ανασυγκρότησή του.

Πώς θα «γιορτάσουν» τα 70 χρόνια NATO;

Από το σχέδιο «της Ελλάδας μετά τα μνημόνια» που «αναβαθμίζεται γεωπολιτικά» διαμορφώθηκε και άλλη μια πραγματικότητα: η πλήρης στοίχιση και πρόσδεση της Ελλάδας στις απαιτήσεις και τους πολεμικούς σχεδιασμούς των αμερικανοΝΑΤΟϊκών. Η Ελλάδα έγινε ολόκληρη μια πολιτικοστρατιωτική πλατφόρμα στην υπηρεσία της περικύκλωσης της Ρωσίας. Στο φόντο της κλιμάκωσης της αντιπαράθεσης ΗΠΑ και Δύσης με τη Ρωσία, αυτή η πραγματικότητα μπορεί να αναδειχτεί πολύ πιο βαριά και επικαθοριστική για τις τύχες της χώρας και του λαού μας, από τα αδιέξοδα που εκδηλώνονται στο κοινωνικοοικονομικό επίπεδο.

Γιατί η αμερικανοΝΑΤΟϊκή αντιπαράθεση έχει πρώτο και βασικό επίδοκο τον έλεγχο της Ουκρανίας, αλλά έχει ήδη απλωθεί και έχει οξύνει τους ιμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς σε όλη την ευρύτερη περιοχή, από τις χώρες της Βαλτικής ως τα Βαλκάνια, την Ανατολική Μεσόγειο, τη Μ. Ανατολή και την Αφρική. Δηλαδή, σε ολόκληρο το τόξο που η χώρα έχει αναλάβει ευθύνες «υπηρεσιών», με βάση της συμφωνίες με Γαλλία και κύρια με ΗΠΑ.

Γιατί η Αλεξανδρούπολη -αλλά και η Σούδα- είναι σε άμεση εμπλοκή της πρώτης πολεμικής γραμμής του μετώπου που διαμορφώνει η σύγκρουση των ιμπεριαλιστών, την οποία τροφοδοτεί με πολεμικό υλικό. Ταυτόχρονα, αυτές και όλες οι υπόλοιπες βάσεις στη χώρα, είναι βάσεις των πολεμικών εξορμήσεων των ΑμερικανοΝΑΤΟϊκών προς όλες τις κατευθύνσεις στην ευρύτερη περιοχή.

Ήδη καταγράφονται δύο σημαντικές εξελίξεις που αναδεικνύουν τους τεράστιους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο λαός μας, στη βάση της πολιτικής του «ανήκουσε στη Δύση», στη βάση της κυβερνητικής διακήρυξης «να χύσουμε το αίμα μας για τους Αμερικάνους».

Πρώτον, η ελληνική πλευρά αποφάσισε την «αναβάθμιση του εμπορικού γραφείου της στο Κόσσοβο», κινούμενη στην κατεύθυνση της αναγνώρισης αυτού του προτεκτοράτου ως «χώρα». Η εξέλιξη αυτή προφανώς «υποδείχτηκε» από τις ΗΠΑ, που εγκατέστησαν κίβλας ειδικές στρατιωτικές δυνάμεις στην Αλβανία για διενέργεια στρατιωτικών ασκήσεων στην περιοχή. Ταυτόχρονα, προφανώς με αμερικάνικη καθοδήγηση, ανακηρύχθηκε μια «κοινή διασυνοριακή ζώνη» μεταξύ Αλβανίας και Κοσόβου πλάτους 60 χιλιομέτρων. Είναι προφανές ότι ΗΠΑ και NATO -αξιοποιώντας τους θερμοκέφαλους μεγαλοϊδεατισμούς για τη «Μεγάλη Αλβανία», κλιμακώνουν στρατιωτικά την πίεση στη Σερβία, για να την αποσπάσουν από τη ρώ-

ΕΝΙΟΧΥΣΤΕ
την έκδοση

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: Εσωτερικού: 45 ευρώ
Εξωτερικού: 65 ευρώ

ΑΡ. ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ: Εθνική Τράπεζα: IBAN: GR320110711000071148003461
BIC: ETHNGRAA

Προλεταριακή Σημαία Κωδ. 3112

Εκδόσεις ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ, Αστική μη κερδοσκοπική εταιρία

Διευθύνεται από Συντακτική Επιτροπή

Υπεύθυνος Σύνταξης: Θ. Φωτόπουλος

Εδρα: Γραβιάς 10-12, 10678 Αθήνα, Τηλ: 2103303639 cpgml@otenet.gr Θεσ/νίκη, Συγγρού 24, Τηλ: 2310 278978 cpgmlthe@the.forthnet.gr www.kkempl.gr

Άγριος ξυλοδαρμός πρόσφυγα μαθητή από ακροδεξιούς στον Εύοσμο Θεσσαλονίκης

Όχι ένας ούτε δύο, αλλά μια ομάδα 10 - 15 θρασύδειλων φασιστοειδών επιτέθηκαν σε 16χρονο πρόσφυγα απ' το Ιράκ, μαθητή του Διαπολιτισμικού Κέντρου Εύοσμου, την Τρίτη 25/1, την ώρα που περιέμενε το λεωφορείο για να πάει στη «δομή Διαβατών» όπου διαμένει. Τον χτύπησαν με κλοτσιές, γροθιές και σιδερογροθιές. Είχε προηγηθεί κι άλλος ξυλοδαρμός του πριν απ' τα Χριστούγεννα, όπου του έσπασαν τα γυαλιά, με αποτέλεσμα να μην πάει στο σχολείο για ένα μήνα. Το ίδιο ισχύει για πολλά άλλα παιδιά προσφύγων, που τρομοκρατημένα σταματούν να πηγαίνουν στο σχολείο έπειτα από τέτοιες επιθέσεις. Η ομάδα αυτή που λυμνιάζεται την περιοχή τη «στήνει» έξω από σχολεία, τραμπουκίζει και τρομοκρατεί μαθητές, εκπαιδευτικούς, γονείς και έλληνες αριστερούς και αντιφασίστες, χαιρετά ναζιστικά, φωτογραφίζει και προβάλλει τη δράση της. Σχετίζεται, μάλιστα, όπως αναφέρεται, με τις εθνικιστικές, λεγόμενες, «καταλήψεις» στο ΕΠΑΛ Ευόσμου. Η απάντηση στη φασιστική βία ενάντια σε πρόσφυγες, μετανάστες και Έλληνες δεν μπορεί να είναι η «απεύθυνση στην αστυνομία, για παροχή προστασίας». Αλλά ένα ολόκληρο κίνημα μαθητών, εκπαιδευτικών, γονιών, εργαζομένων και προσφύγων-μεταναστών, που πρέπει να ορθωθεί απέναντί της.

Αλιβέρι Βόλου

Αστυνομικοί πυροβολισμοί σε 15χρονο Ρομά

«Δεν σταμάτησε στον έλεγχό» τους και έπειτα από κατάδιωξη από 3 περιπολικά (!), τον πυροβόλησαν στο τζάμι της πόρτας του αυτοκινήτου, αλλά και του σπιτιού του, όταν σταμάτησε σ' αυτό, χωρίς ευτυχώς να τον πετύχουν -κυριολεκτικά από τύχη- γιατί σκόνταψε. Ο 15χρονος Ρομά είχε πάρει το αμάξι του πατέρα του, μαζί με άλλα 5 ανήλικα παιδιά, αγόρια και κορίτσια (ακόμα κι ένα 7χρονο), και λίγο έλειψε να χάσει τη ζωή του απ' την αστυνομική βία, όπως ο 20χρονος Νίκος Σαμπάνης στο Πέραμα πριν από 3 μήνες... Η αστυνομία τον συνέλαβε, τον επέβαλε πρόστιμα, επιδίωξε μάλιστα να κατάσχει και το αμάξι, ενώ απάντησε με ρίψη χημικών στις αντιδράσεις των κατοίκων... Βλέπετε, είναι Ρομά... 'Η μήπως δεν είναι μόνο αυτό; Αλλά το γεγονός πως ο ρατσισμός των κρατούντων και των μηχανισμών τους αποτελεί μόνο μια πλευρά, μια έκφραση, της συνολικότερης φασιστικοποίησης, του συνολικότερου μίσους που τρέφει η άρχουσα τάξη απέναντι στο λαό, στη νεολαία, στους απεργούς, στους διαδηλωτές, στους πρόσφυγες και τους μετανάστες; Καταγγελλία για την αστυνομική επίθεση εξέδωσε και η οργάνωσή μας.

Λευτεριά στους τούρκους και κούρδους αγωνιστές!

Καμπάνια αλληλεγγύης στους 11 τούρκους και κούρδους αγωνιστές που καταδικάστηκαν τον περασμένο Ιούλη σε ποινές φυλάκισης 33 χρόνων (!!!) για «σύσταση και συμμετοχή σε τρομοκρατική οργάνωση», στην πραγματικότητα για την αγωνιστική πολιτική τους δράση, ξεκίνησε το «Λαϊκό Μέτωπο» με πορείες και έξω από πρεσβείες της Ελλάδας σε μια σειρά χώρες της Ευρώπης, που θα καταλήξει στη χώρα μας. Οι αγωνιστές αυτοί κρατούνται στις φυλακές Μαλανδρινού, Αγίου Στεφάνου Πάτρας, Δομοκού, Τρικάλων και στις Γυναικείες Φυλακές Ελαιώνα Θηβών. Καταδικάστηκαν με μοναδικό «στοιχείο» την εύρεση κάποιων τσαντάς με όπλα σ' έναν υπόνομο ενός σπιτιού στα Σεπόλια όπου φιλοξενούνταν... Δεν κατηγορήθηκαν καν ως υπεύθυνοι για κάποιο θύμα, παρά μόνο για «οπλοκατοχή». Σε μια πολιτική δίκη - παρωδία, που χαρακτηρίστηκε από ξυλοδαρμούς, από αστυνομική εισβολή στον χώρο του δικαστηρίου, από παρεμπόδιση της επικοινωνίας τους με τους δικηγόρους. Οι αγωνιστές αυτοί έχουν υποστεί διώξεις, φυλακίσεις και βασανιστήρια για τη δράση τους στην Τουρκία.

Άλλοι φυλακισμένοι αγωνιστές στην Τουρκία σε «λευκά κελιά» τύπου F, οι Sibel Balas και ο Gökhan Yi İdi ği m, πραγματοποιούν απεργία πείνας στην Τουρκία, ενώ κινδυνεύει και η ζωή του καρκινοπαθούς φυλακισμένου αγωνιστή Ali Osman Köse. Για άλλη μια φορά οι ανταγωνίστριες αστικές τάξεις Ελλάδας και Τουρκίας συνεργάζονται ενάντια στους λαούς τους, στους αγωνιστές και στο λαϊκό κίνημα. Με τη συνδρομή και των ιμπεριαλιστικών αφεντικών τους βέβαια! Να απαιτήσουμε: Λευτεριά και Άσυλο στους αγωνιστές! Τρομοκράτες είναι οι ιμπεριαλιστές!

Δημοκρατικά δικαιώματα

Πρόσφυγες

Κακομεταχείριση, «επαναπροωθήσεις», δολοφονίες και κινητοποιήσεις...

Το δράμα των προσφύγων, που οφείλεται στην πολιτική του ιμπεριαλισμού, του εκμεταλλευτικού συστήματος και των αντιλαϊκών κυβερνήσεων, συνεχίζεται αμείωτο... Έτσι, σύμφωνα με καταγγελίες, 29 πρόσφυγες (25 Σύροι και 4 Τούρκοι, ανάμεσά τους και παιδιά) μεταφέρθηκαν απ' τις ελληνικές Αρχές σε νησίδα του ποταμού Έβρου και αποκλείστηκαν εκεί για πέντε ημέρες, απ' τις 19 μέχρι τις 23 του Γενάρη. Όταν, τάχα, αναζητήθηκαν απ' την αστυνομία δεν βρίσκονταν εκεί... Τους είχαν παραλάβει Τούρκοι συνοροφύλακες που τους είχαν υποσχεθεί πως θα τους βοηθούσαν να φτάσουν στην Ελλάδα. Αντί γι' αυτό, τους ξυλοκόπησαν, όταν αντιλήφθηκαν πως ανάμεσά τους βρίσκονταν και Τούρκοι, ενώ δολοφόνησαν τον 33χρονο Σύρο πρόσφυγα Μ.Α.Α., έναν οδοντίατρο με προβλήματα υγείας και δύο παιδιά... Χαρακτηριστικά τα όσα δήλωσε ένας πρόσφυγας σε ηχητικό μήνυμα, που αναπαρήγαγε η «Εφ.Συν.»: «Τρεις στρατιώτες μάς χτύπαγαν, γυναίκες και παιδιά. Τώρα βρίσκομαι στο κέντρο κράτησης. Σε τέσσερις-πέντε μέρες [...] θα μας πετάξουν στην Ελλάδα και οι Έλληνες θα μας γυρίσουν πίσω». Ελληνικές και τουρκικές Αρχές είναι συνένοχοι σ' αυτό το έγκλημα! Κι όχι μόνο για το «περιστατικό» στον Έβρο. Καταγγέλλεται μάλιστα πως η ελληνική αστυνομία είχε «επισκεφτεί» τους πρόσφυγες στη νησίδα το Σάββατο 22/1, λέγοντάς τους πως είναι ανεπιθύμητοι στη χώρα μας. Ενώ στην Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες δήλωνε πως τη μέρα εκείνη είχε πραγματοποιήσει, τάχα, «επιχείρηση διάσωσης»... Η Οδύσειά τους όμως δεν τέλειωσε εκεί. Αρχικά τους μετέφεραν σε κέντρο κράτησης στην Τουρκία, για να τους ξαναστείλουν πίσω στη... νησίδα. Κι από κει να τους παραλάβει τελικά, την 1η Φλεβάρη, μετά κι απ' τη δημοσιότητα που πήρε το θέμα, ομάδα της ΕΜΑΚ και της Πυροσβεστικής Ορεσιτιάδας.

Άλλοι δώδεκα πρόσφυγες δεν στάθηκαν τόσο... τυχεροί. Δώδεκα νεκρά σώματα, παγωμένα από το κρύο, επιδείκνυε τις προάλλες ο τούρκος υπουργός Εσωτερικών Σοϊλού ως «έργο» των ελληνικών αρχών και της πολιτικής των επαναπροωθήσεων. Ο Μηταράκης, κλασικά, διέψευσε, κι έτσι οι νεκροί έμειναν να θυμίζουν τις «πάσες» κυνισμού των δυο πλευρών στα χερσαία σύνορα.

Όμως τα «περιστατικά» στον Έβρο δεν είναι τα μοναδικά. Στο Αιγαίο αυτή τη φορά -και για... πολλοστή φορά: Τα ξημερώματα της Κυριακής 30 Γενάρη, 21 πρόσφυγες έφτασαν με βάρκα σε μια παραλία στα νοτιοανατολικά της Χίου. Χωρίστηκαν σε ομάδες κι έστειλαν φωτογραφίες τους σε ΜΚΟ για ν' αποδείξουν και να «πιστοποιή-

σουν» με τον τρόπο αυτό την άφιξή τους στο νησί. Μια ομάδα 12 προσφύγων συνελήφθη απ' την αστυνομία και «επαναπροωθήθηκε» άμεσα. Αυτό το κατήγγειλε μια άλλη ομάδα, που κατόρθωσε αρχικά να διαφύγει, στέλνοντας φωτογραφίες με στοιχεία που αποδείκνυαν την τοποθεσία και τη χρονική στιγμή που βρέθηκαν εκεί. Όπως και σε άλλες περιπτώσεις πρόσφατων καταγγελιών, η αστυνομία, πριν τους απελάσει, τους έκλεψε τα χρήματα και τα κινητά τους τηλέφωνα. Όμως, τρεις πρόσφυγες είχαν ακόμα χειρότερη «τύχη»: Πετάχτηκαν στη θάλασσα απ' το λιμενικό, που τους έριξε... παιδικά σωσίβια. Ο ένας, πιο βαρύς και χωρίς να γνωρίζει κολύμπι, αγνοείται στα νερά του Αιγαίου. Η καταγγελία πρόσφυγα για το περιστατικό αυτό και τη δολοφονία καταγράφηκε και σε βίντεο που το δημοσιοποίησαν οι τουρκικές αρχές, δράττοντας την ευκαιρία.

Έχουμε αναφερθεί επανειλημμένα στην εργαλειοποίηση των προσφύγων και στη μετατροπή τους σε «μπαλάκι», στο πλαίσιο της αντιδραστικής ελληνοτουρκικής αντιπαράθεσης. Την ίδια στιγμή, μάταια η κυβέρνηση και η ντόπια άρχουσα τάξη προσπαθούν να αποκρύψουν τις χιλιάδες απελάσεις - «επαναπροωθήσεις» που έχουν διαπράξει και συνεχίζουν να διαπράττουν. Παράλληλα με τον εγκλεισμό των προσφύγων σε κέντρα κράτησης - φυλακές, με την περιθωριοποίηση, την εξαθλίωση και την καταπίεση. Ταυτόχρονα, στη Χίο και στη Λέσβο είχαμε κινητοποιήσεις κατοίκων ενάντια στη δημιουργία νέων στρατοπέδων κράτησης προσφύγων, της νέας «Κλειστής Ελεγχόμενης Δομής Χίου» και μιας άλλης στη Βάστρια, αντίστοιχα. Οι κινητοποιήσεις αυτές κέντραραν στην παρεμπόδιση της αποβίβασης των μηχανημάτων για την κατασκευή των κέντρων κράτησης, απ' το πλοίο «Πελαγίτης», που έφτασε στα λιμάνια της Μυτιλήνης και της Χίου, στις αρχές του Γενάρη.

Η αφετηρία τέτοιων κινητοποιήσεων πρέπει να είναι η αλληλεγγύη στους πρόσφυγες και τους μετανάστες, η υπεράσπιση του δικαιώματος στο Άσυλο, στην ελεύθερη μετακίνηση, στη δουλειά, στη σίτιση και τη στέγαση, στην πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και εναντίον στις απελάσεις - επαναπροωθήσεις. Αιτήματα και στοχεύσεις που πρέπει να συμπληρώνουν την αντίθεση στη δημιουργία στρατοπέδων όπου θα φυλακιστούν οι ξεριζωμένοι άνθρωποι. Ο κοινός, μόνιμος και επίμονος αγώνας των ελλήνων εργαζομένων, της νεολαίας, των ανέργων με τους πρόσφυγες και μετανάστες για ζωή και/με δικαιώματα, ενάντια στους κοινούς εχθρούς, εκμεταλλευτές και καταπιεστές, ντόπιους και ξένους, αποτελεί την πραγματική διέξοδο.

Για την υπόθεση της Γεωργίας και κάθε Γεωργίας

Μια νέα γυναίκα 24 χρονών, η Γεωργία Μ. βιάστηκε ξημερώματα Πρωτοχρονιάς στη Θεσσαλονίκη από γνωστές προσωπικότητες του επιχειρηματικού χώρου. Από την πρώτη στιγμή, το περιστατικό καταγγέλλθηκε από την ίδια στην αστυνομία και σύσσωμα τα αστικά ΜΜΕ έτρεξαν να κουκουλώσουν το ζήτημα. Αναμενόμενο, αν σκεφτεί κανείς ότι τα δύο άτομα που θυμάται η ίδια από πάνω της στο δωμάτιο που βιάστηκε ήταν οι γιοι του Λεβέντη, μετόχου του ομίλου 3E, ενώ εμπλοκή είχαν και άλλες επιφανείς προσωπικότητες, όπως μέτοχος του καφέ «Αχιλλεύων» στη Θεσσαλονίκη.

Και τι δεν ακούστηκε, ότι η κοπέλα εκδιόταν, ότι όλα έγιναν με τη θέλησή της, ότι οι δράστες ήταν νέοι και ωραίοι και δεν είχαν ανάγκη να βιάσουν μια κοπέλα για να συνευρεθούν ερωτικά μαζί της.

Τα γεγονότα μιλούν από μόνα τους για τον ρόλο των θεσμών. Από την αστυνομία που δεν έδινε σαφείς οδηγίες για το πώς να κινηθεί μια κοπέλα που έπεσε θύμα βιασμού. Από το ότι της είπαν πως χρειάζεται να κάνει αιματολογικές εξετάσεις και αυτές δεν έγιναν ποτέ. Ενώ πήγε την ίδια μέρα να κάνει καταγγελία, η ιατροδικαστής την εξέτασε 3 μέρες μετά, αναγκάζοντάς την να παραμένει μέχρι τότε με τη βρωμιά των βιαστών της πάνω της και με κίνδυνο να καθούν στοιχεία. Εισαγγελέας και ανακρίτρια την είδαν 14 μέρες μετά. Οι... πολυсуζητημένες τοξικολογικές εξετάσεις δεν μπορούσαν να είναι αξιόπιστες, αφού το δείγμα πάρθηκε πολύ αργότερα από την επίθεση.

Προκαλεί αηδία το γεγονός ότι από την επόμενη μέρα οι δράστες καμάρωναν για την πράξη τους και την παραδέχονταν έμμεσα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης!

Οι εμπλεκόμενοι είναι γόνοι πλούσιων οικογενειών, κοινωνικά προβε-

βλημένοι και πολιτικά δικτυωμένοι. Είναι άτομα τα οποία πιστεύουν ότι δεν μπορεί να τους αγγίξει κανείς. Το υπουργείο Πολιτισμού δέχτηκε δωρεά Ιδρύματος στο οποίο το ΔΣ είναι ένας από τους βιαστές της κοπέλας, ενώ είχε ήδη αναγνωριστεί από την αστυνομία και είχε καλεστεί να καταθέσει. Μπορεί η δωρεά να μην έγινε δεκτή λόγω αντιδράσεων, αλλά αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι οι δράστες έχουν το χρήμα να ξεπλύνουν το όνομά τους και τις πολιτικές σχέσεις εκείνες για να τους παρέχεται κάλυψη.

Η ιστορία δεν φαίνεται να τελειώνει με τον βιασμό της 24χρονης. Έχουν έρθει στο φως ακόμη δύο καταγγελίες από νεαρές γυναίκες, που περιγράφουν εμπειρίες αντίστοιχες με αυτή που είχε η Γεωργία, ενώ φαίνεται να υπάρχει κύκλωμα εκμετάλλευσης κοριτσιών που επεκτείνεται και πέρα από τη χώρα μας. Τέτοια δεδομένα γεννιούνται σε έναν κόσμο που ο αστός με το χρήμα νομίζει ότι του ανήκει το σώμα και η συνείδηση της κάθε γυναίκας.

Όπως έχει φανεί και σε άλλες τέτοιες περιπτώσεις, η αστική δικαιοσύνη έχει κοντά ποδάρια. Ο λόγος τη Γεωργίας και της κάθε κοπέλας δεν μετράει το ίδιο με τον λόγο ενός πλουσιόπαιδου. Το αστικό σύστημα νομοθετεί και δικάζει με γνώμονα την κατάργηση των δικαιωμάτων των γυναικών και όχι την υπεράσπισή τους. Η δικαίωση θα έρθει μέσα από τους αγώνες της γυναίκας για ένα καλύτερο αύριο. Η οργή εκφράστηκε μέσα από μαζικές διαδηλώσεις, σε μια περίοδο που κακοποιήσεις, βιασμοί και δολοφονίες γυναικών δημοσιεύονται συνέχεια. Η γυναίκα έχει να αντιμετωπίσει τις διακρίσεις σε βάρος της και το πώς αυτές αποτυπώνονται στις κοινωνικές σχέσεις. Αυτές οι διακρίσεις δεν απαντώνται αλλιώς, παρά μόνο μέσα από τη συλλογική πάλη.

Θεσσαλονίκη

Ένας άστεγος λιγότερος...

Κι όμως ο χιονιάς άφησε πίσω του νεκρούς: 60χρονος άστεγος πέθανε από ανακοπή λόγω υποθερμικού σοκ από το κρύο, στο πεζοδρόμιο της Αριστοτέλους, στη Θεσσαλονίκη, την Τρίτη 25 Γενάρη. Τον βρήκαν νεκρό μέρα μεσημέρι! Για την κυβέρνηση η ζωή ενός αστέγου φαίνεται ότι αποτελεί αμελητέα ποσότητα...

Ωστόσο, πραγματικός υπεύθυνος για το θάνατο αυτό δεν είναι το ψύχος, αλλά η αδιαφορία και η εγκληματική πολιτική των δημοτικών αρχών και της κυβέρνησης. Οι ανεπαρκέστατες κρατικές και δημοτικές δομές με τα ψύχουλα ευρωπαϊκών προγραμμάτων και τις «χορηγίες ευεργετών» που λειτουργούν ως άλλοθι δεν καλύπτουν ούτε τις ανάγκες ούτε τις ευθύνες.

Το Υπνωτήριο Αστεγών του δήμου Θεσσαλονίκης διαθέτει 65 κλίνες, ενώ, σύμφωνα με στοιχεία της ΜΚΟ ΑΡΣΙΣ, στη Θεσσαλονίκη στο πλαίσιο της δράσης Streetwork έχουν καταγραφεί στους δρόμους 367 άστεγοι τους τελευταίους μήνες.

Η περίπτωση του 60χρονου κ. Κώστα, όπως ήταν γνωστός, δεν είναι ούτε τυχαία ούτε μεμονωμένη. Στη θέση του θα μπορούσε να βρεθεί ο καθένας. Εξαιτίας της αντιλαϊκής πολιτικής της κυβέρνησης καταδικάζονται σε ανεργία εκατοντάδες χιλιάδες άνθρω-

ποι. Η ακρίβεια κατατρώει το πενιχρό εισόδημα. Οι ληστρικοί τοκογλυφικοί όροι των στεγαστικών δανείων των τραπεζών βγάζουν στο σφυρί τα σπίτια εκατοντάδων οικογενειών. Το απαγορευτικό κόστος του πετρελαίου, φυσικού αερίου, ηλεκτρικού ρεύματος καταδικάζει ανθρώπους στο κρύο ή σε επικίνδυνες πηγές «θέρμανσης». Ανήμερα των Χριστουγέννων εντοπίστηκαν νεκροί από αναθυμιάσεις από μαγκάλι ένα ζευγάρι ηλικιωμένων και άλλοι κήκαν μοναχοί τους σε σπίτια.

Εμείς οι εργαζόμενοι που παράγουμε τον πλούτο αυτής της κοινωνίας δεν έχουμε ανάγκη από επιδόματα, φιλανθρωπίες, ελεημοσύνες. Χρειαζόμαστε σταθερή δουλειά με μισθό που να καλύπτει όλες τις ανάγκες μας. Απαιτούμε πλήρη και δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και φροντίδα σε θέματα ψυχικής ή σωματικής υγείας. Παλεύουμε για να αντιμετωπιστεί το ζήτημα της στέγασης, γιατί όλοι έχουμε δικαίωμα σε μια ζεστή και ασφαλή εστία. Όλα αυτά δεν αποτελούν αντικείμενο ατομικής ευθύνης αλλά συλλογικής διεκδίκησης.

Ιδιαίτερα σε συνθήκες ψύχους (ή καύσωνα) είναι ευθύνη των δήμων και του κράτους να ανοίξουν αίθουσες και να παράσχουν διατροφή, στέγαση και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε όλους όσοι διαβιούν στο δρόμο.

Όχι άλλοι νέοι θυσία στον βωμό της οπαδικής βίας!

Να στραφεί η κοινωνική οργή στους πραγματικούς υπεύθυνους

Η ΚΟ Θεσσαλονίκης, με αφορμή τη στυγνή δολοφονία του 19χρονου νεαρού, έβγαλε ανακοίνωση που αναφέρει τα εξής:

Η κοινωνία της Θεσσαλονίκης είναι σοκαρισμένη από τη δολοφονία στη γειτονιά της Χαριλάου. Το έγκλημα, που είχε οπαδικό υπόβαθρο, χαρακτηρίστηκε από αφάνταστη αγριότητα, που δείχνει πλήρη υποτίμηση της ανθρωπίνης ζωής. Δυστυχώς, όμως, οι κάτοικοι της πόλης και της γειτονιάς δεν εκπλήσσονται. Είναι, ειδικά τα τελευταία χρόνια, καθημερινό φαινόμενο οι κάθε είδους συμπλοκές, που πολλές φορές φτάνουν στο να απειλείται ή και να χάνεται η ζωή νέων παιδιών.

Η όξυνση αυτού του φαινομένου δεν είναι τυχαία. Έχει ως ρίζα τη γενική κοινωνική κρίση, την απόρριψη από την εκπαίδευση, τη μαζική και παρατεταμένη ανεργία, τα συνολικά αδιέξοδα των παιδιών στις εργατικές και λαϊκές γειτονιές. Έχει ως ρίζα την κοινωνική απομόνωση. Αυτό είναι το υπόβαθρο που οδηγεί αυτούς τους νέους στο να «ξεφεύγουν» (ή έτσι τους κάνουν να νομίζουν...) με έναν κουλιγκάνικο τρόπο ζωής, όπου περισσεύουν τα ναρκωτικά και ο ρατσισμός. Στην πραγματικότητα, το σύστημα κατορθώνει μέσα από την οπαδική βία, να στρέψει την κοινωνική

οργή, που κατά βάθος το ίδιο έχει γεννήσει, σε λαθεμένους στόχους. Επιπλέον και ευρύτερα, το σύστημα πασάρει στη νεολαία τις σάπιες αξίες του εύκολου και γρήγορου πλουτισμού και της ανέλιξης επί πτωμάτων μέσα και από μουσικά σκουπίδια, που επιπλέον εξυμνούν την εξάρτηση από ουσίες, τη λογική της συμμορίας και την τυφλή βία, ως το Α και το Ω της «μαγκιάς». Όλη αυτή η κουλουράρα είναι εύφορο έδαφος για την εξάπλωση του φασιστικού φαινομένου.

Από κοντά ένα ολόκληρο βρώμικο σύστημα σχέσεων, που έχουν χτιστεί γύρω από τις μεγάλες ΠΑΕ, που περιλαμβάνει ΜΜΕ-εφημερίδες-ραδιόφωνα, επαγγελματίες «οπαδούς» και κάθε λογής παρατρεχάμενους που δηλητηριάζουν το μυαλό της νεολαίας. Γνωστές οι σχέσεις με τις φασιστικές γκρούπες της πόλης. Όλοι αυτοί έχουν επισκιάσει τον απλό κόσμο, που παρακολουθεί ποδόσφαιρο και πλέον νιώθει ξένος στο γήπεδο. Ανεξάρτητα με την ταμπέλα, όλοι αυτοί είναι ένοχοι γι' αυτή την άθλια κατάσταση, όσο και αν προσπαθούν τώρα να ξεπλύνουν τη στάση τους με κροκοδείλια δάκρυα και «συγγνώμες». Τα αφεντικά των ΠΑΕ, που είναι κομμάτια του κεφαλαίου, χρησιμοποιούν όλη αυτή την επιρροή για να προωθήσουν τα επιχειρηματικά τους συμφέροντα, ενώ στηρίζονται άλλο-

τε αποκάλυπτα κι άλλοτε καλυμμένα από τους πολιτικούς εκπροσώπους τους συστήματος της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης. Καμία σχέση δεν έχει, όμως, αυτή η δράση με τον πραγματικό αθλητισμό, που λείπει από τη νεολαία της πόλης, αφού ζει σε γειτονιές-κλουβιά που ρημάζουν χωρίς υποδομές.

Πάνω από όλα, όμως, ένοχη είναι η «επίσημη πολιτεία» και διαχρονικά οι κυβερνήσεις του κεφαλαίου. Όπως αποδεικνύεται, όταν θέλει (κάτω από την πίεση της λαϊκής κατακραυγής...), μπορεί σε λίγες ώρες να ξεμπερδέψει με όλους αυτούς τους τύπους, που όμως είναι χρήσιμοι σε αυτήν γιατί της κάνουν τη «βρώμικη δουλειά» της κοινωνικής αποκαύωσης. Άλλωστε, η ίδια η κυβέρνηση και η αστική τάξη καθημερινά διδάσκουν στην κοινωνία την πλήρη απαξίωση της ανθρωπίνης ζωής.

Για τους νέους των φτωχών γειτονιών, του λαού και της εργατικής τάξης, που θέλουν να «παίξουν μπάλα» μέσα και έξω από τα γήπεδα, στην κοινωνία και τη ζωή, ένας είναι ο δρόμος: να στρέψουν την κοινωνική οργή απέναντι στους πραγματικούς υπαίτιους. Εκεί φαίνεται το πραγματικό θάρρος. Το θάρρος βρίσκεται στον αγώνα για τη ζωή που μας κλέβουν!

Θεσσαλονίκη, 2/2/2022

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΑΙΔΩΝ ΠΕΝΤΕΛΗΣ

Μιας και έχουμε πολλά νοσοκομεία Παίδων, δεν κλείνουμε ένα;

Το Γενικό Νοσοκομείο Παίδων Πεντέλης ήρθε και παρέμεινε στη δημοσιότητα τον τελευταίο μήνα με αφορμή την απόφαση της κυβέρνησης να το μετατρέψει επ' αόριστον σε εμβολιαστικό κέντρο, απόφαση που φάνηκε να παίρνει πίσω στην αρχή της εβδομάδας -μετά και τη γενική κατακραυγή και τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων και αλληλέγγυου λαού- για να αναιρέσει όμως πάλι δυο μόλις μέρες μετά.

Επειδή πάρα πολλά έχουν γραφτεί για την εγκληματική διαχείριση της πανδημίας από πλευράς κυβέρνησης, είναι περιττό να επαναλάβουμε μια γενική περιγραφή της άθλιας κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει όλες οι δομές υγείας στη χώρα. Παρόλα αυτά, δεν παύει να προκαλεί έκπληξη κάθε φορά κατ' αρχάς η αναληγσία και η αναισθησία των κυβερνώντων απέναντι στους χιλιάδες νεκρούς της πανδημίας, αλλά και απέναντι στα δεινά που προκαλεί η εξίσου εγκληματική διαχείριση κάθε «στραβής στη βάρδιά τους» -πλημμύρες, πυρκαγιές, χιονιάδες. Κυρίως όμως η αποφασιστικότητα και η φόρα με την οποία συνεχίζουν απτόητοι και ακάθεκτοι την επίθεση ενάντια στο λαό και τη ζωή του. Ασταμάτητα προωθούν τα σχέδιά τους για διάλυση και ξεπούλημα της δημόσιας υγείας-περίθαλψης, της εκπαίδευσης, των μεταφορών, του φυσικού πλούτου, το ξήλωμα εργασιακών σχέσεων, ασφάλισης, δημοκρατικών δικαιωμάτων, ελευθεροτυπίας, συνοδευόμενα από μια εξίσου ασταμάτητη ιδεολογική

επίθεση ενάντια στη μνήμη και την ιστορία και με κορονίδα το ιδεολόγημα της ατομικής ευθύνης.

Η υπόθεση του Παίδων Πεντέλης είναι άλλος ένας κρίκος στην προώθηση αυτών των σχεδίων. Συνδέεται στενά με την από δεκαετίας προσπάθεια να απαξιωθούν σταδιακά τα νοσοκομεία στα Βόρεια της Αττικής, που ξεκίνησε με το ξήλωμα-διάλυση του «Αμαλία Φλέμινγκ», συνεχίστηκε με τη διαβόητη «διασύνδεση» των τριών νοσοκομείων της περιοχής (Σισμανόγλειο, «Φλέμινγκ» και Παίδων Πεντέλης) και, τελευταία, με την ολική μετατροπή του «Φλέμινγκ» (ό,τι απόμεινε απ' αυτό) σε μονοθεματικό covid, όπως και του Σισμανόγλειου περιστασιακά μέσα στην πανδημία. Η πρόσφατη εξωφρενική απόφαση για ρολά στο Παίδων και μετατροπή του σε εμβολιαστικό κέντρο πάρηκε μάλιστα σε μια περίοδο που τα κρούσματα είχαν εκτο-

ξευτεί -ιδίως σε νέους και παιδιά- και άνοιξαν τα σχολεία με τη γνωστή υγειονομική προχειρότητα μετά τις διακοπές.

Πολύ συχνά μάλιστα το τελευταίο διάστημα ακούγονται διάφορες φαινικές ιδέες σχετικά με την αξιοποίηση - αλλαγή χρήσης των κτιριακών εγκαταστάσεων που ερμηνώνουν, με την ευγενική χορηγία «φιλανθρωπικών» σωματείων και ομίλων (π.χ. Ροταριανοί), που -όπως τυχαίως- συνδέονται στενά με επιχειρηματικούς ομίλους που δραστηριοποιούνται στο χώρο της υγείας-περίθαλψης.

Είναι γεγονός ότι τα αντανάκλαστικά των εργαζομένων δούλεψαν -παρά τα βαρίδια του ΔΣ του Σωματείου- με προκήρυξη απεργιών και κινητοποιήσεων, που πλαισιώθηκαν από κινητοποίηση και άλλων εργαζομένων, κατοίκων καθώς και πολιτικών φορέων και συλλογικοτήτων, συμβάλλοντας στη δημοσιότητα που πήρε η υπόθεση, ώστε να

προκαλέσει τις κυβερνητικές παλινωδίες που παρακολουθήσαμε. Φτάσαμε κοντά στην ανάκληση της απόφασης και είναι βέβαιο ότι οι κινητοποιήσεις έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο, βοηθούσης πιθανότατα και της συγκυρίας μετά τη γενικευμένη κατακραυγή και λαϊκή οργή ενάντια στην τραγελαφική μη-διαχείριση του πρόσφατου χιονιά.

Αν ο αγώνας αυτός συνεχιστεί και ενταθεί η κινητοποίηση λαού και εργαζομένων, ίσως να φέρει άλλη μια νίκη σαν κι αυτές της πρόσφατης περιόδου. Όμως γνωρίζουμε πια καλά ότι δεν αρκεί. Στη στοχοπροσήλωση της κυβέρνησης και συνολικά του συστήματος στην επίθεση ενάντια στο λαό, πρέπει να αντιταχτεί ένα κίνημα με αντίστοιχη στοχοπροσήλωση στην απόκρουση αυτής της επίθεσης, στη διεκδίκηση, στη συγκρότηση ολοένα πιο πλατιών, πιο δυνατών αντιστάσεων.

Δυτική Μακεδονία

Τραγικές ελλείψεις σε γιατρούς, με φόντο αντιλαϊκά σχέδια

Δυο περιστατικά που είδαν πρόσφατα το φως της δημοσιότητας ανέδειξαν την τραγική έλλειψη αναισθησιολόγων στο Μαμάτσειο Νοσοκομείο Κοζάνης. Το πρώτο αφορούσε έγκυο γυναίκα με νεκρό έμβρυο που έπρεπε να αντιμετωπιστεί άμεσα και λόγω έλλειψης αναισθησιολόγου παραπέμφθηκε στο Μποδοσάκειο Πτολεμαΐδας και από εκεί λόγω παρόμοιας κατάστασης στο νοσοκομείο Γρεβενών, για να χειρουργηθεί τελικά σε ιδιωτική κλινική. Το δεύτερο αφορούσε 16χρονο νέο που έπρεπε να χειρουργηθεί επειγόντως στο νοσοκομείο Κοζάνης και επειδή δεν εφημέρευε αναισθησιολόγος κλήθηκε συνταξιούχος γιατρός για να γίνει η επέμβαση.

Τα δυο αυτά περιστατικά αποτελούν απλά την κορυφή του παγόβουνου της κατάστασης που αντιμετωπίζουν υγειονομικοί και ασθενείς χρόνια τώρα. Υπάρχουν κι άλλα χαρακτηριστικά παραδείγματα: ορθοπεδικά περιστατικά από το Μαμάτσειο παραπέμπονται λόγω έλλειψης ορθοπεδικών στο Μποδοσάκειο και από εκεί λόγω έλλειψης αναισθησιολόγου στο νοσοκομείο Γρεβενών (να σημειωθεί ότι τα δυο πρώτα είναι τα δυο μεγαλύτερα νοσοκομεία της περιφέρειας).

Όπως είναι φανερό, οι ελλείψεις δεν αφορούν μόνο μια ειδικότητα ούτε ένα νοσοκομείο. Σε όλα τα νοσοκομεία της Δυτικής Μακεδονίας υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις σε σημαντικές ειδικότητες, ενώ υπάρχουν ειδικότητες με έναν ή δυο γιατρούς. Φυσικά είναι αδύνατο με αυτές τις ελλείψεις να καλυφθούν οι ανάγκες νοσοκομείων που εφημερεύουν 7 μέρες την εβδομάδα, 24 ώρες το 24ωρο. Έτσι, ασθενείς που χρειάζονται ΩΡΛ, ουρολόγο, πνευμονολόγο (στην εποχή της COVID), οφθαλμίατρο, δερματολόγο κλπ αναγκάζονται να ταξιδεύουν ή να διακομίζονται δεκάδες χιλιόμετρα μακριά, Θεσσαλονίκη ή Γιάννενα. Κι αν οι κυβερνώντες (νυν, πρώην και μελλοντικοί) κρύβονται πίσω από τη γενική έλλειψη αναισθησιολόγων, η γενική εικόνα δεν τους χαρίζεται. Γιατί ποιος ευθύνεται για τους πάνω από 10.000 γιατρούς που μεταναστεύσαν αναζητώντας δουλειά και καλύτερες συνθήκες σε όλα τα μήκη και πλάτη της υφελίου; Ποιος ευθύνεται για τις προσλήψεις που έχουν παγώσει ουσιαστικά εδώ και πάνω από 10 χρόνια; Ποιος ευθύνεται για τις περικοπές των αποδοχών σε επίπεδα έως 20-25% εδώ και μια δεκαετία; Ποιος προκηρύσσει θέσεις με το σταγονόμετρο ζητώντας από

τους γιατρούς να αναλάβουν να καλύψουν τα κενά 10, 20 ή ακόμα και 30 μέρες τον μήνα; Και φυσικά όταν μιλάμε για προσλήψεις δεν εννοούμε το αίσχος των 14.000, που λέει η κυβέρνηση ότι έκανε. Με την πλειοψηφία να είναι συμβασιούχοι ή να αποτελούν ήδη εργαζόμενους που ήδη δούλευαν στο σύστημα και μετακινήθηκαν για να καλύψουν κάποιες τρύπες, ανοίγοντας ταυτόχρονα άλλες. Γιατί, αν τις επόμενες μέρες πανηγυρίσουν για την πρόσληψη διευθύντριας αναισθησιολογικού στο Μαμάτσειο, να ξέρουμε ότι είναι μια από τους τρεις γιατρούς του Νοσοκομείου Γρεβενών όπου φυσικά θα μείνουν δύο. Η κυβέρνηση βέβαια αξιοποιεί στο έπακρο αυτή την «ανακύκλωση», για να στρώσει το δρόμο στο «Νέο ΕΣΥ».

Έτσι, με την αρωγή και της μελέτης που χρηματοδότησε ο Δήμος Κοζάνης, προπαγανδίζει τη συρρίκνωση και κατάρρευση των επαρχιακών νοσοκομείων με το καρότο της ίδρυσης ενός μεγάλου νοσοκομείου (βλ. προηγούμενο φύλλο «Π.Σ.»). Το «μεγάλο» βέβαια είναι σχετικό, όταν ο σχεδιασμός αφορά 270 κλίνες, ενώ το Μποδοσάκειο στην Πτολεμαΐδα μόνο του έχει 200 και κάποτε είχε 250. Φυσικά με ΣΔΙΤ και ό,τι άλλη μορφή ιδιωτικοποίησης έχουν

εφαρμόσει, ενώ προσλήψεις δεν προβλέπονται. Μόνο μετακινήσεις προσωπικού από τα 5 νοσοκομεία, που σχεδιάζουν να κλείσουν. Ουσιαστικά μια τέτοια εξέλιξη θα κάνει την οδύσσεια της εγκύου που αναφέραμε κανόνα για ολόκληρο τον πληθυσμό της Δυτικής Μακεδονίας, μια και για να τύχουν νοσοκομειακής περίθαλψης οι ασθενείς θα πρέπει να ταξιδεύουν 50, 60 ή και περισσότερα χιλιόμετρα. Και φυσικά, αν και εφόσον υπάρχει κομπόδεμα, η απεύθυνση στον ιδιωτικό τομέα θα είναι μονόδρομος. Αν όχι...

Δύο σημειώσεις για να ξέρουμε τι μας γίνεται και με ποιους έχουμε να κάνουμε:

1) Στην Ελλάδα η αναλογία αναισθησιολόγων είναι 12:100.000 κάτοικους. Ιδιαίτερα χαμηλή. Σχεδόν στο μισό συγκριτικά με χώρες της Ευρώπης. 1/3 συγκριτικά με μητροπόλεις (ΗΠΑ, Ρωσία, Γερμανία). Στη Δυτική Μακεδονία είναι 12:260.000 κάτοικους.

2) Πρόσφατα η Ένωση Δήμων Δυτ. Μακεδονίας, που της περίσσεψαν προφανώς 75.000 ευρώ, δώρισε εξοπλισμό στις αστυνομικές διευθύνσεις της περιοχής. Τι εξοπλισμό; κράνη, ασπίδες, αντιασφυξιογόνες μάσκες κ.λπ. Οι ασθενείς και ο λαός της περιοχής δεν έχουν να φοβούνται τίποτα!

Πάνω στις εκατόμβες νεκρών σχεδιάζουν το κλείσιμο νοσοκομείων Ο λαός να δυναμώσει τις αντιστάσεις του

Ο λαός δεν πρέπει να αποδεχτεί την «κανονικότητα της καθημερινής εκατόμβης» που του έχει επιβάλει η κυβέρνηση και το σύστημα που υπηρετεί. Πόσο μάλλον που όλα δείχνουν ότι το προσεχές διάστημα ετοιμάζονται μεγαλύτερα πλήγματα στα εργασιακά δικαιώματα των εργαζόμενων στην υγεία και στο δικαίωμα του λαού για ίση πλήρη και δωρεάν περίθαλψη.

Η κυβερνητική πολιτική στον άξονα πανδημία - υγειονομικός κίνδυνος για το λαό έχει αποκαλυφτεί ολότελα. Ο ίδιος ο πρωθυπουργός έφτασε να παραδέχεται «ότι δεν τα πήγαμε καλά στους νεκρούς» (υποστηρίζοντας ταυτόχρονα ότι «τα πήγαμε καλά» σ' όλα τα υπόλοιπα!). Η διασφάλιση της κερδοφορίας του κεφαλαίου και η περαιτέρω εμπέδωση της κυριαρχίας πάνω στην εργατική τάξη και το λαό, προωθώντας όλο και περισσότερο την επίθεση σε δικαιώματα και κατακτήσεις, διαμόρφωσε μια αδιάστακτη πολιτική που κοστίζει στο λαό χιλιάδες νεκρούς τα τελευταία δύο χρόνια. Η κυβέρνηση της ΝΔ με την πολιτική συνενοχή όλου του αστικού μπλοκ κομμάτων δεν έκανε τίποτα για την αντιμετώπιση της πανδημίας ως τέτοιας. Δύο χρόνια μετά, τα νοσοκομεία βρίσκονται σε πολύ χειρότερη κατάσταση από πριν, παρά την κυβερνητική προπαγάνδα, ενώ στο πεδίο της πρόληψης δεν πάρθηκε κανένα ουσιαστικό μέτρο προφύλαξης.

Όλα αυτά είναι βίωμα πια για το λαό μας. Είτε νοσηλεύτηκε, είτε στήθηκε για ώρες στην ουρά για τεστ, είτε πλήρως πρόστιμο, είτε έφαγε «γκλομπιά», είτε απολύθηκε, είτε θρήνησε συγγενή του, μόνο οργή γεννούν οι δηλώσεις Μητσοτάκη που αντιμετωπίζουν το ίδιο το δι-

καίωμα στη ζωή του λαού με τέτοια ωμότητα. Εξίσου ωμά είναι τα ίδια τα επιδημιολογικά στοιχεία των 2.500 νεκρών μόνο τον Γενάρη, η καθημερινή εκατόμβη σχεδόν από τον Νοέμβρη και οι θλιβερές πρωτιές στις λίστες της Ευρώπης. Γι' αυτό και τα στελέχη της κυβέρνησης πασχίζουν να διώξουν από πάνω τους τις συνέπειες της εγκληματικής πολιτικής τους. «Είναι γερασμένος ο πληθυσμός, είναι ανεμβολίαστοι, έχουν υποκείμενα νοσήματα», φταίει δηλαδή το κακό το ριζικό τους κι όχι ότι αφέθηκαν στο έλεος της πανδημίας, ότι δεν υπάρχουν ΜΕΘ, ότι διασωληνώνονται αργά και μένουν εκτός ΜΕΘ, ότι δεν υπάρχουν γιατροί και νοσηλευτικό προσωπικό.

Παρά τη δεινή κατάσταση στην οποία βρίσκεται ο λαός τα τελευταία δύο χρόνια, όλα δείχνουν ότι τα χειρότερα είναι μπροστά. Έχοντας τα κεκτημένα της πολιτικής όλων των προηγούμενων χρόνων και ιδιαίτερα των τελευταίων δύο, τα δεδωμένα από την κατάσταση του εργατικού και λαϊκού κινήματος στην παρούσα φάση της ταξική πάλης, τα διαπιστευτήρια από συνδικαλιστικές ηγεσίες (αστικές και ρεφορμιστικές) και τη στήριξη ντόπιων και ξένων κέντρων του συστήματος, η κυβέρνηση στοχεύει στη ένταση της επίθεσης μέσω αυτού που ονομάζει «νέο ΕΣΥ». Στην ουσία πρόκειται για αντιστοίχιση δικαιωμάτων, εργασιακών και περίθαλψης, στον υπάρχοντα ταξικό συσχετισμό.

Στη δημοσιότητα βγήκαν ρεπορτάζ για συμβούλια της υφυπουργού Γκάγκα με στελέχη της κυβέρνησης υγειονομικούς, στα οποία σχεδιάζουν το «νέο ΕΣΥ». Δεν πρόκειται για αποκαλύψεις αλλά για διαμόρφωση και προετοιμασία ενός πολιτικού κλίματος. Στο ίδιο πλαίσιο που δημοσιεύτηκε και μελέτη για τα νοσοκομεία της Δυτικής Μακεδονίας και παλαιότερα οι προτάσεις του κέντρου ΔιαΝΟΕσις. Δεν πρόκειται για μυστικό. Είναι οι προεκλογικά διακηρυγμένες επιδίωξεις της κυβέρνησης στο χώρο της υγείας. Οι μνημονιακές δεσμεύσεις. Τα νομοσχέδια Κικίλια που πρόλαβε η πανδημία. Οι στοχεύσεις στο Παίδων Πεντέλης και το Σισμανό-

γλειο. Οι εξαγγελίες για απολύσεις των «ήδη απολυμένων» υγειονομικών σε αναστολή. Το μοντέλο του «hub and spoke» (κόμβος-ακτίνα) δεν είναι τίποτα περισσότερο από κλείσιμο νοσοκομείων. Όποιο και να είναι το αφήγημα, είτε υποκριτικά στηλιτεύοντας την κατάσταση στην οποία έχει φέρει η ίδια η πολιτική τους τα υπάρχοντα νοσοκομεία, είτε τάζοντας νέα αναβαθμισμένα, η αλήθεια είναι ότι πρόκειται για λουκέτα και απολύσεις. Ο Μητσοτάκης και ο Πλεύρης το έχουν δηλώσει ανοιχτά, ενώ η Γκάγκα μιλά για «αλλαγή χαρακτήρα και χρήσης», στοχεύοντας στον καθυστασμό των υγειονομικών. Οι επιδίωξεις αυτές συνοδεύονται με ξεπουλήματα μέσω Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, με χτύπημα σ' όλο το φάσμα των εργασιακών δικαιωμάτων, με αλλαγή των οργανισμών σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου που ξεφεύγουν από τις «αγκυλώσεις» του δημοσίου. Όποια τακτική κι αν ακολουθήσει η κυβέρνηση, απ' την πλευρά του λαού η πρόσβαση στην περίθαλψη θα γίνει ακόμη πιο δύσκολη και πιο ακριβή, ενώ οι υγειονομικοί θα βρεθούν αντιμέτωποι με χτύπημα στο σύνολο των δικαιωμάτων τους.

Οι συνδικαλιστικές ηγεσίες ΠΟΕΔΗΝ και ΟΕΝΓΕ, αλλά και όλες εκείνες οι πολιτικές δυνάμεις που θεώρησαν την περίοδο της πανδημίας ως περίοδο αναστολής των αγώνων, καθώς κι εκείνοι που αναλώθηκαν στο αίτημα για επίταξη του ιδιωτικού τομέα και, αντί να προτάσσουν τα εργασιακά και λαϊκά δικαιώματα, υπερασπίζονταν «το ΕΣΥ» ως σύστημα, έχουν σοβαρότατες ευθύνες απέναντι στο λαό και τους υγειονομικούς εργαζόμενους.

Η κυβέρνηση αναγγέλλει για πολλοστή φορά τη λήξη της πανδημίας και μιλάει για επιτυχημένη διαχείρισή της. Την ίδια στιγμή ο λαός θα συνεχίσει να μετράει νεκρούς, σύμφωνα με τους επιδημιολογικούς δείκτες. Ο λαός έχει ανάγκη να δυναμώσει την πάλη του απέναντι στην πολιτική του συστήματος. Να μην εκτονώσει την οργή του στην αναμονή και στις εκλογικές αυταπάτες. Να αναγνωρίσει τα μέτωπα που γεννά η επίθεση της κυβερνητικής πολιτικής: την ακρίβεια, το Νόμο Χατζηδάκη, τους Νόμους Κεραμέως, την περίθαλψη. Να αντισταθεί και να διεκδικήσει τα δικαιώματά του.

Απλήρωτοι οι εργαζόμενοι στα εμβολιαστικά κέντρα για υπερωρίες και αργίες

Στο περίφημο σχέδιο της κυβέρνησης για τα εμβολιαστικά κέντρα, για το οποίο όλοι τους δηλώνουν περήφανοι, εκτός του ότι δεν υπήρχε καμιά πρόβλεψη για το προσωπικό που θα το στελεχωσει, οπότε στηρίχτηκε στους εργαζόμενους των νοσοκομείων και των κέντρων υγείας που είχαν ήδη τεράστιες ελλείψεις, δεν περιλαμβανόταν ούτε καν η πληρωμή των αργιών και των υπερωριών που έκαναν οι εργαζόμενοι αυτοί.

Όπως καταγγέλλει ο πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζόμενων Πρωτοβάθμιας Φροντίδας «οι υγειονομικοί που εργάζονται στα εμ-

βολιαστικά κέντρα εδώ και ένα χρόνο δεν έχουν πληρωθεί ακόμη τα δεδουλευμένα τους σε πολλές υγειονομικές περιφέρειες παρά τις δεσμεύσεις». Κατά τ' άλλα, το μόνο πρόβλημα με το σχέδιο «Ελευθερία» είναι ότι δεν εμβολιάζεται ο κόσμος. Να σημειωθεί ότι τα περισσότερα κέντρα υγείας έχουν μετατραπεί σε εμβολιαστικά κέντρα με αποτέλεσμα η πρωτοβάθμια περίθαλψη, από κει που ήταν σχεδόν υποτυπώδης, τώρα να κοντεύει να γίνει ανύπαρκτη. Κανείς δεν εκπληρώσει λοιπόν ούτε για τα πολλά κρούσματα (αφού ούτε στοιχειώδης ιχνηλάτηση δεν γίνεται), ούτε για τις πολλές εισαγωγές στα νοσοκομεία (αφού δεν

υπάρχουν γιατροί για να φροντίσουν τους νοσούντες πριν χρειαστούν νοσοκομείο), ούτε για τα προβλήματα στη νοσοκομειακή περίθαλψη (αφού δεν υπάρχει αρκετό και εξειδικευμένο προσωπικό για να παρέχει τη φροντίδα που απαιτείται πριν χρειαστεί ΜΕΘ). Πόσο μάλλον για τους θανάτους, αφού δεν υπάρχουν τα κρεβάτια εντατικής με το προσωπικό που πρέπει για να γλιτώσουμε ζωές.

Η κυβέρνηση, λοιπόν, αφού μετακίνησε αναγκαστικά τους εργαζόμενους αυτούς, αφού ανακάλεσε τις άδειές τους (όπως και όλων των άλλων υγειονομικών), αφού τους ανάγκασε να δουλεύουν 6 ή και 7 μέρες τη

βδομάδα, δεν τους πληρώνει και τα χρήματα από υπερωρίες και αργίες για έναν ολόκληρο χρόνο.

Οι εργαζόμενοι, όπως είναι φυσικό, είναι αγανακτισμένοι, όμως αυτό από μόνο του δεν φτάνει. Η συμμετοχή στη στάση εργασίας της 1ης Φλεβάρη είναι μια αρχή και θα πρέπει να βρει συνέχεια, ώστε οι εργαζόμενοι να πληρωθούν τα δεδουλευμένα τους. Η αναμονή λύσης από τις διαπραγματεύσεις συνδικαλιστικών στελεχών με τους αρμόδιους δεν πρόκειται να δώσει λύση στο πρόβλημα. Οι μαζικοί αγώνες είναι αυτοί που θ' αναγκάσουν το υπουργείο να τους πληρώσει.

Πετρέλαια Καβάλας

Ένας αγώνας που πρέπει να στηριχθεί,
ένας αγώνας που πρέπει να νικήσει!

Έκλεισε ένας μήνας επίσκεψης εργασιών των εργαζομένων στην Καβάλα Όιλ. Η επίσκεψη αυτή, που έγινε με αφορμή τη μη τήρηση των μέτρων ασφαλείας από την εργοδοσία, έχει καθολική συμμετοχή και παραλύει τη λειτουργία των εγκαταστάσεων, θαλάσσιων και χερσαίων. Οι εργαζόμενοι πορεύονται στο δρόμο του αγώνα συσπειρωμένοι και ανυποχώρητοι. Η Energean, ιδιοκτήτης και διαχειριστής των εγκαταστάσεων, έχει προσλάβει εργολαβικό συνεργείο Ρουμάνων εργατών, που, με τη συνοδεία στελεχών της, προσπαθεί να «αποκαταστήσει» τη λειτουργία. Αυτή η βεβιασμένη κίνηση είχε ως συνέπεια το σβήσιμο των πυρσών (flare), του βασικού δηλαδή μηχανισμού ασφαλείας σε τέτοιου είδους εγκαταστάσεις, όπου καίγονται διαρκώς τα εκρήξιμα και τα τοξικά απαέρια τα οποία διαφορετικά θα εκλύονταν άκαυτα στο περιβάλλον προκαλώντας τοξικό νέφος ή/και πιθανότητα έκρηξης εντός αλλά και γύρω απ' τις εγκαταστάσεις. Η ίδια εταιρία που χρηματοδοτείται με δεκάδες εκατομμύρια ευρώ για τη λεγόμενη «μετάβαση σε πράσινη παραγωγή ενέργειας» ρυπαίνει διαρκώς το περιβάλλον, ενώ παράλληλα πολλαπλασιάζει τους κινδύνους ενός μεγάλου βιομηχανικού ατυχήματος!

Μαζική και μαχητική απάντηση στους χειρισμούς της εργοδοσίας, αλλά και για την υπεράσπιση των εργασιακών τους δικαιωμάτων, έδωσαν την Πέμπτη 27/1 οι εργαζόμενοι στα Πετρέλαια Καβάλας, με εκατοντάδες αλληλέγγυους εργαζόμενους στο πλάι τους. Με συγκέντρωση και διαδήλωση στην πόλη της Καβάλας, περίπου 800 άτομα καταδίκασαν την πο-

λιτική της εταιρίας αλλά και της κυβέρνησης που τη στηρίζει. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι, παρά τις καταγγελίες για το σβήσιμο των πυρσών, καμιά παρέμβαση δεν έχει γίνει απ' τις αρμόδιες αρχές. Στη διαδήλωση συμμετείχε μαζί και η Ταξική Πορεία, φωνάζοντας διαρκώς συνθήματα αλληλεγγύης και καλέσματος σε κοινό αγώνα. Ήταν μια επιτυχημένη κινητοποίηση, η οποία πρέπει να βρει συνέχεια. Ήδη το σωματείο προσπαθεί μέσω της ΠΟΕ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενέργειας) για την κήρυξη 24ωρης απεργίας σε ολόκληρο τον κλάδο το επόμενο διάστημα. Παράλληλα, σε στήριξη του αγώνα τους, διοργανώνεται συναυλία αλληλεγγύης το Σάββατο 5 Φλεβάρη στην Καβάλα.

Κοινή εκτίμηση μεταξύ των εργαζομένων είναι ότι η εργοδοσία θα προχωρήσει σε παύση πληρωμής της μισθοδοσίας τους, η οποία αναμένεται στις 10 Φλεβάρη. Μια τέτοια εξέλιξη θα δημιουργήσει επιπλέον πίεση, η οποία θα

προσθεθεί στις τελευταίες εκφοβιστικές ενέργειες της Energean. Ενέργειες που περιλαμβάνουν τις 24 απολύσεις στις αρχές Γενάρη, μεταξύ των οποίων και σύσσωμο του 7μελούς ΔΣ του σωματείου, όπως επίσης και τα σχέδια για διαθεσιμότητες και εκ περιτροπής εργασία, για μειώσεις μισθών και επιδομάτων, για ατομικές συμβάσεις εργασίας, αλλά και για την πλήρη διάλυση του συλλογικού οργάνου πάλης των εργαζομένων, του σωματείου τους.

Σ' όλα τα παραπάνω, η Energean ξέρει ότι κινείται σε «ασφαλή νερά», μιας και το νομοθετικό οπλοστάσιο του συστήματος της δίνει κάθε δυνατότητα να επιτίθεται με κάθε τρόπο στους εργαζόμενους. Ιδιαίτερα μετά την ψήφιση του νόμου Χατζηδάκη, αυτή η δυνατότητα διευρύνεται. Ένα παράδειγμα είναι απολύσεις που πραγματοποίησε η εταιρία, κοινοποιώντας παράλληλα στους εργαζόμενους μηνύσεις φορτωμένες με το μισό ποινικό κώδικα (δολιοφθορές, δυσφήμι-

ση, διατάραξη κοινής ειρήνης κ.ά.). Στην ανακοίνωσή της επικαλείται πειθαρχικά παραπτώματα «που θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια όλων μας». Σ' αυτή την περίπτωση, ακόμα κι αν οι απολύσεις κριθούν άκυρες στις δικαστικές αίθουσες, ο νόμος Χατζηδάκη προβλέπει μόνο επιπλέον αποζημίωση στους απολυμένους, χωρίς την υποχρέωση της επαναπρόσληψης. Αυτό είναι κάτι που προσπαθεί να πετύχει η εταιρία, παράλληλα με την τρομοκρατία και τη σημαντική οικονομική πίεση, μέσα απ' τη μήνυση στο σύνολο σχεδόν των εργαζομένων, μετά και την αστυνομική επέμβαση στις εγκαταστάσεις στις 21/12. Αυτό προσπαθεί να πετύχει μέσα από τις επιστολές της στους υπόλοιπους εργαζόμενους, προειδοποιώντας τους (!) ότι θα έχουν την ίδια τύχη με τους απολυμένους.

Από τα παραπάνω γίνεται αντιληπτό ότι εκ των πραγμάτων ο αγώνας των εργαζομένων στα Πετρέλαια Καβάλας έρχεται σε ευθεία αντιπαράθεση με το αντεργατικό τερατούργημα Χατζηδάκη. Γι' αυτό το λόγο, η πάλη ενάντια στο νόμο Χατζηδάκη μπορεί να αποτελέσει ενοποιητικό κρίκο για την αγωνιστική συμπίεση μαζί με άλλους εργαζόμενους που πλήττονται από τη βάρβαρη επίθεση του κεφαλαίου και της κυβέρνησης. Αυτή τη διέξοδο αναδεικνύει και η Ταξική Πορεία, που διοργανώνει διαδικτυακή εκδήλωση την Κυριακή 6 Φλεβάρη στις 8μ.μ., παρουσία του προέδρου του σωματείου στα Πετρέλαια Καβάλας, του προέδρου την ΠΕΝΕΝ και του προέδρου του Συλλόγου Εργαζομένων ΤΕΕ, σωματείων δηλαδή που έχουν επίσης βρεθεί με συγκεκριμένο τρόπο αντιμέτωπα με τις συνέπειες του νόμου Χατζηδάκη.

Πρωτοβουλία για την κατάργηση του 4808/21 και την περιφρούρηση των συνδικαλιστικών ελευθεριών

Συγκέντρωση: Σάββατο, 12 Φεβρουαρίου 2022, 12μμ, Πλ. Κλαυθμώνος

Με πρώτο αγωνιστικό «ραντεβού» τη συγκέντρωση το Σάββατο 12/2, στις 12μμ, στην πλατεία Κλαυθμώνος, κινείται η «Πρωτοβουλία για την κατάργηση του 4808/21 και την περιφρούρηση των συνδικαλιστικών ελευθεριών». Παρά τις δυσκολίες, γίνεται κάθε προσπάθεια ώστε η κινητοποίηση να αποκτήσει όσο το δυνατό πιο μαζικά χαρακτηριστικά. Με παρεμβάσεις σε χώρους δουλειάς και αφισοκολλησεις, με επαφές με σωματεία και συλλογικότητες, επιδιώκει να αναδείξει πλατιά στους εργαζόμενους τόσο τη συγκεκριμένη συγκέντρωση όσο και των χαρακτηριστικών του νόμου, τη γραμμή της άρνησης υποταγής στις προδιαγραφές του και του αγώνα για την πλήρη κατάργησή του.

Η επιλογή της κυβέρνησης να θέσει σε λειτουργία το ΓΕΜΗΣΟΕ από 1/2, έστω και με καθυστέρηση ενός μήνα σε σχέση με την αρχική πρόβλεψη του νόμου, αναδεικνύει τη σημασία των ζητημάτων που θέλει να παλέψει η Πρωτοβουλία. Η κυβέρνηση, πιστή στις βασι-

κές της πολιτικές κατευθύνσεις, ανάμεσα στις οποίες περίοπτη θέση έχει το τσάκισμα των εργασιακών και συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, προχωράει στο ξεδίπλωμα ακόμα περισσότερων πτυχών του νόμου 4808/21, του διαβόητου «νόμου Χατζηδάκη».

Κανένα σκοπό δεν έχει αυτός «να μείνει στα χαρτιά». Επιδεικτικά, και προς το κεφάλαιο και τον ιμπεριαλισμό που παρακολουθεί στενά την εξέλιξη των «μεταρρυθμίσεων» για τις οποίες έχει δεσμευτεί, αγνοεί τα ψελίσματα ακόμα και της πλήρως υποταγμένης ΓΣΕΕ, που ζητούσε καθυστέρηση της λειτουργίας του μητρώου με αφορμή θέματα «διαχείρισης προσωπικών δεδομένων». Αγνοεί την προσφυγή στο ΣΤΕ, με την οποία το ΕΚΑ ήλιζε να κερδίσει χρόνο αλλά πιο πιθανό είναι να καταλήξει να πάρει και τη σφραγίδα της «συνταγματικότητα» το αντεργατικό τερατούργημα. Αγνοεί τις υπεκφυγές του ΠΑΜΕ που καλούσε «να μείνει ο νόμος στα χαρτιά», μιλώντας για απεργιακούς σχεδιασμούς τους οποίους δεν

υλοποίησε ποτέ, ούτε καν στα συνδικαλιστικά όργανα που ελέγχει.

Αυτό που πραγματικά μέτρησε η κυβέρνηση είναι ο συσχετισμός. Στον οποίο έχουν εγγραφεί μια σειρά αρνητικά. Η ψήφιση του νόμου, ακριβώς πριν την οποία όλες οι κυρίαρχες δυνάμεις έδωσαν διαπιστευτήρια προσαρμογής στη γραμμή της ΓΣΕΕ (με χαρακτηριστική την ακύρωση της απεργίας στις 3 Ιούνη). Η απραξία μετά την ψήφιση. Η κυριαρχία της λογικής του «σεβασμού σε ψηφισμένο νόμο». Ακόμα και το θάμπωμα απ' το ΠΑΜΕ δυνάμεων με αναφορά στο κίνημα, που κατέληγε σε υποβάθμιση του ζητήματος και αδράνεια.

Η συγκρότηση της Πρωτοβουλίας, παρά το κλεισμό, ακόμα και την υπονόμευση με την οποία αντιμετωπίστηκε, τόσο η ίδια όσο και η λογική της ανάδειξης της πάλης για την ανατροπή του νόμου ως κεντρικής σημασίας για το εργατικό κίνημα, δίνει μια δυνατότητα έκφρασης της αντίθεσης στο νόμο. Καθώς η εφαρμογή του ολοένα και προω-

θείται απ' την κυβέρνηση και με δεδομένη τη στάση υποταγής όλων των συνδικαλιστικών ηγεσιών, η ενίσχυση της Πρωτοβουλίας, και μαζί συνολικά του αγώνα για την ανατροπή του νόμου, αποκτά ακόμα μεγαλύτερη σημασία.

Η εκμετάλλευση των εργαζόμενων δεν γνωρίζει «έκτακτες συνθήκες»

Τη χιονισμένη Δευτέρα ζήσαμε το απόλυτο χάος, μα και την απόλυτη εκμετάλλευση. Ο «πανέτοιμος» κρατικός μηχανισμός για άλλη μια φορά έκανε το θαύμα του. Ούτε όμως τα αφεντικά μας δεν μας απογοήτευσαν.

Ενώ το χιόνι έπεφτε πυκνό, ενώ όλες οι μετεωρολογικές προβλέψεις μιλούσαν για σφοδρή χιονόπτωση, ακόμα και στο κέντρο της Αθήνας από τις 11:00 το πρωί, οι εργοδότες αποφάσισαν να επιτρέψουν στο προσωπικό τους να φύγει στο μη παρέκει, στις 12:00 (κι όχι όλοι -κάποιοι δεν το αποφάσισαν ποτέ). Ακόμα και το δημόσιο, άδειασε με απόφαση του υπουργού Εσωτερικών Βορίδη στις 12:00, όταν η Αττική οδός είχε ήδη κλείσει από τις 11:30. Το αποτέλεσμα ήταν χιλιάδες εργαζόμενοι που επέστρεφαν στα σπίτια τους από τη δουλειά να μείνουν εγκλωβισμένοι στους δρόμους της Αθήνας και χιλιάδες χαμένες ώρες αναμονής στο κρύο, την πείνα και τη δίψα. Άλλη μια παθογένεια της καπιταλιστικής τερατούπολης

στην οποία ζούμε και θέλει καθημερινά χιλιάδες ώρες, από τον δήθεν ελεύθερο χρόνο μας, χαμένες στο δρόμο από και προς τη δουλειά.

Πολλές ήταν οι καταγγελίες εργαζομένων για εγκλωβισμούς σε χώρους δουλειάς και εργοστάσια για μέρες (στα Οινόφυτα, στη ΛΑΡΚΟ κ.α.), είτε γιατί οι εργοδότες δεν ήθελαν να τους διώξουν για να μην χάσουν και το τελευταίο μεροκάματο, είτε γιατί αυτό έγινε πολύ αργά.

Πολλές και οι καταγγελίες για εργοδότες που τις επόμενες μέρες εκβίαζαν τους εργαζόμενους να γυρίσουν στις θέσεις τους, με το γνωστό «ή δουλεύεις ή φεύγεις», προκειμένου να μη διαταραχθεί η εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης και της ροής των κερδών τους. Εκβιασμοί για προσέλευση στη δουλειά παρ' όλο το χάος που είχε προκληθεί, με ανύπαρκτα μέσα προστασίας, με κίνδυνο της ζωής τους και με δικό τους κόστος.

Πολλές δε οι καταγγελίες για αφεντικά που απαιτούν οι εργαζόμενοι να τους

αποδώσουν τις επόμενες μέρες τις χαμένες ώρες της Δευτέρας. Δεν πήγαν φαίνεται χαμένα τα μαθήματα της πανδημίας που θέλουν τους νοσήσαντες με covid να δουλεύουν υπερωριακά για τις μέρες της καραντίνας τους.

Και βέβαια κανένας λόγος για υπηρεσίες που εμπλέκονται στη «διαχείριση» της κρίσης. Για τους εναερίτες της ΔΕΗ που χωρίς μέσα και υποδομές πάλευαν στα χιόνια για την αποκατάσταση του ρεύματος, τους οδηγούς των λεωφορείων που αναγκάστηκαν να εγκυβιάσουν τα εγκλωβισμένα οχήματά τους στο πουθενά, τους υγειονομικούς που έμειναν για μέρες στα αποκλεισμένα νοσοκομεία «πρώτης γραμμής», τους εργαζόμενους στους δήμους.

Για άλλη μια φορά οι ευθύνες και τα βάρη μετακίνησαν στις πλάτες του λαού. Για άλλη μια φορά πλήρης απαξίωση του εργαζομένου, πλήρης ένταση της εκμετάλλευσης που σε κάθε κρίση γίνεται όλο και πιο μεγάλη.

Όμως το απόλυτο χάος σε συνδυασμό με την ακαλίνωτη διάθεση των εργοδοτών για εκμετάλλευση έφερε την οργή του κόσμου. Μια οργή που ανάγκασε την κυβέρνηση να προκηρύξει γενική αργία για δύο μέρες. Κάτι βέβαια που σε πολλές περιπτώσεις δεν εφαρμόστηκε καθώς οι πιέσεις της εργοδοσίας για τηλεργασία, ακόμα και υπό συνθήκες διακοπών ρεύματος και ίντερνετ, ήταν μεγάλες.

Δεν είναι ατομική υπόθεση, είναι υποκρέωση του κράτους και του εργοδότη η διασφάλιση μέτρων και συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας σε κάθε περίπτωση και ακόμα περισσότερο για επικίνδυνες εργασίες και σε επικίνδυνο περιβάλλον. Το ίδιο και η πληρωμή του μισθού όταν η πρόσβαση στο χώρο δουλειάς είναι αδύνατη. Μόνο η πάλη των εργαζόμενων όμως μπορεί να βάλει φρένο στην ακόρεστη δίψα του κεφάλαιου για εκμετάλλευση υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, που δεν διστάζει να θέσει ακόμα και τη ζωή τους σε κίνδυνο.

Οι συνδικαλιστικές ηγεσίες μακριά απ' τις ανάγκες των εργαζομένων και στην κακοκαιρία

Η πρόσφατη επιδρομή του χιονιά έγινε αισθητή σ' ολόκληρη τη χώρα με ιδιαίτερη ένταση, δημιουργώντας τεράστια προβλήματα σε πολλές περιοχές.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα της αδιαφορίας και της συνενοχής, θα περίμενε κανείς οι συνδικαλιστικές ενώσεις των εργαζομένων να αναλάβουν πρωτοβουλία. Να αποφασίσουν άμεσα και να απαιτήσουν μέτρα προστασίας για όλους τους εργαζόμενους. Καμία εργασία σε εξωτερικό χώρο να μη πραγματοποιηθεί. Να πιέσουν την εργοδοσία να μη βάλει σε κίνδυνο τους εργαζόμενους. Να απαιτήσουν να μη χαθεί κανένα μεροκάματο λόγω του χιονιά. Είναι σίγουρο ότι θα μπορούσαμε να γράψουμε πλήθος αιτημάτων για κάθε κλάδο σύμφωνα με τις ανάγκες και τις συνθήκες εργασίας.

Η πραγματικότητα για άλλη μια φορά είναι πολύ μακριά απ' τις πραγματικές ανάγκες στους χώρους εργασίας. Οι συνδικαλιστικές ηγεσίες, ως συνήθως, βρέθηκαν απέναντι απ' τους εργαζόμενους και σε απόσταση απ' τις απαιτήσεις των συνθηκών. Στη μεγάλη τους πλειοψηφία δεν έβγαλαν καν ανακοίνωση καταγγελίας και πίεσης προς την εργοδοσία και την κυβέρνηση. Με ελάχιστες εξαιρέσεις (όπως ήταν η περίπτωση του ΣΕΤΕΕ που κάλεσε τους εργαζόμενους τη Δευτέρα το πρωί να αποχωρήσουν άμεσα ώστε να μην εκτεθούν σε κίνδυνο κατά την επιστροφή τους), αφήσαν τους εργαζόμενους μόνους απέναντι και στο χιονιά, μόνους απέναντι στις ορέξεις της εργοδοσίας. Μ' έναν τρόπο, η μετέπειτα ανακοίνωση της διήμερης αργίας απ' την κυβέρνηση (βλέ-

ποντας τη λαϊκή οργή απ' την κατάσταση που είχε διαμορφωθεί), μέσα σε όλα έβγαλε απ' τη δύσκολη θέση τις συνδικαλιστικές ηγεσίες.

Είναι χαρακτηριστική η στάση της ΓΣΕΕ, η οποία με ανακοίνωσή της την πρώτη μέρα των φαινομένων, παίρνοντας το ρόλο του κυβερνητικού εκπροσώπου, υπενθύμισε στους εργαζόμενους τη νομοθεσία και τα όσα προβλέπονται σε αντίστοιχες περιπτώσεις. Σα να μην έφτανε η στάση του «συμβουλάτορα», φρόντισε να συμπεριλάβει και την πτυχή της νομοθεσίας που αναφέρει: «στην επιχείρηση που λόγω της ασυνήθους σε ένταση χιονόπτωσης είναι κατ' αντικειμενική κρίση αδύνατο να λειτουργήσει, τα μέρη απαλλάσσονται αμοιβαία από τις υποχρεώσεις τους σε ό,τι αφορά την παροχή εργασίας κατά την ημέρα που παρέμεινε κλειστή». Δηλαδή, «υπό περιπτώσεις», το κόψιμο του μεροκάματος είναι νόμιμο και με τη βούλα της συνδικαλιστικής ηγεσίας.

Με αφορμή και το χιονιά, μπορεί και πρέπει ν' ανοίξει και μια διαφορετική συζήτηση για το ρόλο του συνδικαλισμού και των σωματείων και της σχέσης τους με τη βάση των εργαζομένων. Μια σχέση που πρέπει να έχει καθημερινά και ολόπλευρα χαρακτηριστικά, που να μπορεί να στέκεται δίπλα στους συναδέλφους όποτε και υπό όποιες συνθήκες χρειάζεται. Μια σχέση που να μην εξαντλείται σε ανακοινώσεις, μακρόσυρτα λογύδρια και υποσχέσεις. Μια τέτοια σχέση όμως είναι κατά βάση ζήτημα πολιτικής κατεύθυνσης και προσήλωσης στην υλοποίησή της. Οι σημερινές συνδικαλιστικές ηγεσίες κινούνται ξεκάθαρα στην αντίθετη κατεύθυνση.

2.000 ευρώ απαλύνουν κάθε πόνο

Με 2000 ευρώ αποφάσισαν η κυβέρνηση και η διοίκηση της Αττικής Οδού να δωροδοκήσουν τους αποκλεισμένους της Αττικής Οδού και να εξαγοράσουν τη συνείδησή τους. Έτσι έχει μάθει αυτό το σύστημα, κοστολογεί τα πάντα, τους νεκρούς στο Μάτι, τη νεολαία στην οποία χαρίζει με μερικά κατοστάρικα για να μην εξεγείρεται για την καταστολή και τον εγκλεισμό, τους χαμένους και πνιγμένους στην Εύβοια και όσους έχουν πληγεί από την έλλειψη στοιχειωδών μέτρων προστασίας. Τι άλλο εκτός από εξοργιστική θα μπορούσε να είναι αυτή η χυδαία προσπάθεια αποποίησης κάθε ευθύνης από την πλευρά του κεφαλαίου, για τον κόπο και την ταλαιπωρία που τράβηξαν όσοι αποκλείστηκαν στην Αττική οδό τη μέρα της χιονόπτωσης που παρέλυσε το λεκανοπέδιο;

Για το κεφάλαιο, δημόσιο ή ιδιωτικό, αξία δεν έχει ούτε η ανθρώπινη ζωή αλλά ούτε και ο ανθρώπινος κόπος και μόχθος. Αν είχε, δεν θα ζύγιζε κανένα κόστος και θα είχε καιρό πριν πάρει μέτρα για να είναι προετοιμασμένο να αντιμετωπίσει τέτοιες καταστάσεις. Αν είχε, θα ανακοίνωνε μέρες πριν ότι κανένας εργαζόμενος δεν θα πάει στη δουλειά του εκείνη τη μέρα, γιατί υπάρχει και ο παραμικρός κίνδυνος να ταλαιπωρηθεί και να πληγεί η υγεία του. Αν είχε, θα άκουγε η διοίκηση της Αττικής Οδού έστω και την τελευταία στιγμή την παρότρυνση της πυροσβεστικής για κλείσιμο των δρόμων λόγω της κακοκαιρίας. Μάταια, όμως, το κέρδος τους ήταν πολύ σημαντικό για να το χάσουν οι εργοδότες εκείνη την ημέ-

ρα, όπως και τα 2,80 ανά Ι.Χ. Ήταν, επίσης, μεγάλο το κόστος για να κλείσει ο πιο διαφημισμένος δρόμος του Λεκανοπεδίου. Δεν συζητάμε, βέβαια, για το «δυσβάσταχτο» (για το κράτος) κόστος συντήρησης και αγοράς εξοπλισμού από τους δήμους, το κόστος υποδομών και στελέχωσης μηχανισμών για την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων φαινομένων. Είναι πολλά τα λεφτά και βασικά άλλη αντίληψη που πρέπει να αποκτήσει αυτό το σύστημα για να βάλει την ανθρώπινη ζωή και ευημερία μπροστά.

Παρόλα αυτά, αυτό που μένει έπειτα από κάθε τέτοιο γεγονός είναι από το σύστημα η εξαγορά. Δίνει μερικές χιλιάδες ευρώ για να κλείσει στόματα, να κατευνάσει την οργή, να αποτρέψει κινηματικές αντιδράσεις. Είναι και αυτός ο τρόπος μια έμμεση παραδοχή της αποτυχίας του, που δεν έχει να κάνει τίποτα άλλο και πετάει μερικά χιλιάδικα για να κλείσει στόματα. Έτσι κι αλλιώς, τα 2.000 ευρώ για όσους αποκλείστηκαν πάνω από ώρα στην Αττική Οδό και για όσους τα πάρουν είναι πολύ λίγα μπροστά σε όσους εκείνη την ημέρα πραγματικά κινδύνεψαν και ταλαιπωρήθηκαν από την αναληψία του κράτους και των εργοδοτών στους υπόλοιπους δρόμους του λεκανοπεδίου και στα σπίτια, τα νοσοκομεία και τις δουλειές χωρίς ρεύμα και θέρμανση, ενώ έξω χιονίζει. Είναι και αυτός ένας τρόπος ετοιμότητας για το αστικό κράτος ή αλλιώς τα 2.000 ευρώ είναι το σύγχρονο παντεσπάνι που δίνουν οι σημερινές Μαρξίες Αντουανέτες για να μην εξεγείρεται το πόπολο.

Βαλκάνια

Ο κύκλος της αστάθειας και των κινδύνων βαθαίνει και διευρύνεται

Ο νέος επικίνδυνος κύκλος αστάθειας που από το περασμένο φθινόπωρο επισημαίναμε ότι έχει ανοίξει στα Βαλκάνια, βαθαίνει και διευρύνεται με μη γραμμικό τρόπο.

Θα λέγαμε πως μπροστά μας ξεδιπλώνεται μια φάση που εστίες έντασης, αδιεξόδων και κινδύνων που βρίσκονταν σε λανθάνουσα (ή ημιλανθάνουσα) μορφή, παίρνουν τον δρόμο για την εμφάνισή τους στο προσκήνιο των Βαλκανικών εξελίξεων.

Πυροδότης και επιταχυντής αυτής της πορείας των εξελίξεων, ο κλιμακούμενος ανταγωνισμός Αμερικάνων, Ρώσων, Ευρωπαίων και Κινέζων ιμπεριαλιστών, για την απόκτηση ελέγχου και επιρροής στη Βαλκανική χερσόνησο. Αυτός ο ανταγωνισμός φανερά επηρεάζεται από τις προτεραιότητες και τις αναγκαιότητες που γεννά η υπό εξέλιξη αμερικανορωσική αντιπαράθεση επί της Ουκρανίας στην καρδιά της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Επίσης, οφείλουμε να σημειώσουμε ξανά πως ρόλο στην ανάδειξη των αντιθέσεων και των αδιεξόδων των ντόπιων αστικών κλικών που έκανε ακόμα πιο εύφορο το έδαφος για ιμπεριαλιστικές παρεμβάσεις κάθε είδους, έπαιξαν οι αλληπάλληλες διαφεύσεις για έναρξη των διαδικασιών ένταξης των δυτικών Βαλκανίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βοσνία - Ερζεγοβίνη

Δεν λέει να κοπάσει, το αντίθετο, η κρίση στο δυτικό προτεκτοράτο της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Θυμίζουμε ότι τη σύγχρονη φάση της κρίσης πυροδότησε η πρόθεση των αμερικανοΝΑΤΟϊκών παραγόντων ώστε η ομοσπονδιακή δομή της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης να μετασχηματιστεί σε ένα ενιαίο κράτος, ενώ πλήθαιναν και οι δηλώσεις τους για την ανάγκη να ενταχθεί στην ΕΕ και στο ΝΑΤΟ! Με υποστήριξη της Ρωσίας αλλά και της Κίνας, η Σέρβικη Δημοκρατία της Β-Ε αντέδρασε και ξεκίνησε τη διαδικασία για τη δημιουργία ξεχωριστού στρατού και δικαστικών αρχών. Ως απάντηση, οι Αμερικάνοι ψήφισαν κυρώσεις ενάντια στους αξιωματούχους της Σέρβικης Δημοκρατίας. Ο ασκός του Αιόλου είχε ανοίξει!

Σήμερα και ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη εσωτερική συζήτηση στη Β-Ε για «εκλογική μεταρρύθμιση», από τη μια οι Αμερικάνοι ιμπεριαλιστές με τη συνεπικουρία των πρόθυμων Βρετανών εντείνουν τις πιέσεις και τους εκβιασμούς προς τη Σέρβικη Δημοκρατία, ενώ προτείνεται ακόμη και η αποστολή ΝΑΤΟϊκών στρατευμάτων! Επιπλέον, οι ΗΠΑ χρησιμοποιούν την Τουρκία και τις σχέσεις της με τη βοσνιομουσουλμανική πλευρά στην ίδια κατεύθυνση, με την τούρκικη ηγεσία να το βλέπει φανερά σαν ευκαιρία για να ξαναπαίξει στα Βαλκάνια (βλέπε και επίσκεψη σε Αλβανία, συνάντηση με Βούτσιτς κλπ). Από την άλλη, ο ρωσικός ιμπεριαλισμός παίζει επιπλέον το χαρτί της Κροατίας και όχι μόνο. Σε πρόσφατη συνάντηση του Ρώσου ΥΠΕΞ, Λαβρόφ, με τον Κροάτη ομόλογό του, Ράντμαν, στη Μόσχα, εμμέσως πλην σαφώς, στήριξε τις προθέσεις μερίδων της άρχουσας τάξης της Κροατίας (που όμως δεν αποτελεί επίσημη γραμμή της κροατικής κυβέρνησης) να αναβαθμιστεί ο ρόλος και η θέση των Κροατών της Βοσνίας, έως και στο επίπεδο δημιουργίας, ξεχωριστής από τους Βοσνιομουσουλμάνους, Κροατικής Ομόσπονδης Δημοκρατίας. Ακόμη, δόλου τυχαία και ανεξάρτητη

από τις σχέσεις Ρωσίας-Ουγγαρίας δεν μπορεί να θεωρηθεί η στήριξη της Σέρβικης Δημοκρατίας από τον Ορμπάν!

Βόρεια Μακεδονία - Βουλγαρία

Οι Αμερικάνοι έχουν βάλει λυτούς και δεμένους ώστε να προχωρήσουν οι -με δική τους απαίτηση- συνομιλίες Βόρειας Μακεδονίας και Βουλγαρίας, με στόχο να αρθεί το βουλγαρικό βέτο και να πάρει η Βόρεια Μακεδονία (αλλά και η Αλβανία) την πολυπόθητη ημερομηνία έναρξης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την ΕΕ! Σε μια τέτοια προσπάθεια δεν χωρούν αρρυθμίες. Γι' αυτό και πιστεύουμε τον απερχόμενο αντιπρόεδρο του κυβερνώντος Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος, Ντομιτρόφ, που κατήγγειλε ότι αποκλείστηκε από το νέο κυβερνητικό σχήμα γιατί εξέφρασε διαφωνίες για το περιεχόμενο των διαπραγματεύσεων με τη Βουλγαρία. Άλλωστε, οι ίδιες οι ΗΠΑ απείλησαν δημοσίως τη Βουλγαρία με νέες κυρώσεις, εάν δεν αλλάξει τη θέση της και επιμείνει στο βέτο. Τόσο δημοκρατικά και ωραία! Οι Αμερικάνοι επείγονται και το δείχνουν, ώστε να προσδεθούν πλήρως οι χώρες αυτές στη Δύση. Αυτό δεν είναι άσχετο ούτε με τις προσπάθειες που εξακολουθεί να έχει η Ρωσία μέσα στη Βόρεια Μακεδονία, ούτε με τις «εγγυήσεις ασφαλείας» που ζητάει η Ρωσία, που περιλαμβάνουν και τα ΝΑΤΟϊκά στρατεύματα στη Βουλγαρία, και έχουν ήδη παράξει δικασμούς στην άρχουσα τάξη της Βουλγαρίας

Σερβία - Κόσοβο - Αλβανία

Χωρίς ποτέ ουσιαστικά να έχει κλείσει, προκαλεί ανησυχία πως το τρίγωνο αντιθέσεων «Σερβία-Κόσοβο-Αλβανία» έχει ενεργοποιηθεί για τα καλά και αλληλεπιδρά σημαντικά με την πορεία των εξελίξεων στο εσωτερικό τους.

Ο Σέρβος πρόεδρος Βούτσιτς συνεχίζει την πολιτική εξισορρόπησης των ιμπεριαλιστικών εξαρτήσεων, που όμως οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε διά-

Οι πρωθυπουργοί της Βουλγαρίας (Πέτκοφ) και της Β.Μακεδονίας (Κοβάτσεφσκι) στη Σόφια στις 25 Γενάρη

φορα μπρος-πίσω, σε αδιέξοδα και τελικά σε αστάθεια! Πρόσφατα, λοιπόν, ακυρώθηκαν όλες οι διοικητικές πράξεις που έδιναν στο αγγλο-αυστραλιανό μονοπώλιο Rio Tinto (το δεύτερο στο είδος του στον πλανήτη) την αξιοποίηση ενός τεράστιου κοιτάσματος λιθίου. Ταυτόχρονα, ο Βούτσιτς, και σε μια σαφή προσπάθεια να ποντάρει στο εθνικιστικό χαρτί, προωθεί τον μεγαλοϊδεατισμό του «Σέρβικου Κόσμου», που σιγοντάρεται έμμεσα από τη Ρωσία. Τελευταία, μάλιστα, ο ίδιος ο Λαβρόφ επανέφερε τη θέση ότι η λύση στο ζήτημα του Κοσόβου πρέπει να γίνει στη βάση της απόφασης του ΣΑ του ΟΗΕ, που αναγνωρίζει το Κοσσυφοπέδιο ως Αυτόνομη επαρχία της Σερβίας! Διατύπωσε, παράλληλα, και την «πραγματιστική» γραμμή άμυνας να ιδρυθεί επιτέλους η -ημιαυτόνομη-ομοσπονδία Σέρβικων Δήμων στο Βόρειο Κόσοβο, που εκκρεμεί από το 2013! Τελικά, όπως επισημαίνει ένας Αμερικανός αναλυτής, δεν γίνεται να θέλεις (ο Βούτσιτς) να παρουσιάσεις τη Σερβία ως βασικό εταίρο της Δύσης και ταυτόχρονα να προωθείς τον «Σέρβικο Κόσμο» και πολύ περισσότερο να συνάπτεις στρατηγικές σχέσεις, σε στρατιωτικό και οικονομικό επίπεδο, με τη Ρωσία και την Κίνα.

Την ίδια στιγμή, παρατηρείται μια σημαντική κινητικότητα στο ζήτημα των σχέσεων Κοσόβου-Αλβανίας. Την ώρα που γράφονταν αυτές οι γραμμές, βγήκε η είδηση ότι τα κοινοβούλια Αλβανίας

και Κοσόβου επικύρωσαν την δημιουργία μιας εδαφικής-διοικητικής οντότητας, που θα εκτείνεται σε βάθος 30 χιλιομέτρων από κάθε πλευρά των συνόρων. Η κοινή περιοχή θα έχει κοινές δημόσιες υπηρεσίες, ενώ οι πολίτες κάθε μέρους μπορούν να διακινούνται ελεύθερα και να παραμένουν στο άλλο τμήμα, για περισσότερο από τρεις μήνες χωρίς κανένα πρόβλημα. Όπως είναι φανερό, η είδηση προκάλεσε την οργή της Σερβίας, που κατηγορήσε την Ευρωπαϊκή Ένωση πως σιωπά στα σχέδια σχηματισμού της «Μεγάλης Αλβανίας». Εξάλλου, λίγες μέρες πριν, η Ρωσία, για λόγους δικών της συμφερόντων και όχι φυσικά γιατί «είναι με το δίκιο», είχε εξαπολύσει επίθεση στη Δύση για τη σιωπή της στην κίνηση αυτή Αλβανίας-Κοσόβου, χαρακτηρίζοντας καταστροφική οποιαδήποτε μυστική αναθεώρηση των συνόρων στην περιοχή και ονομάζοντας τα σχέδια των δύο ως υπονομευτικά της σταθερότητας! Μένει να δούμε εάν η κίνηση αυτή Αλβανίας-Κοσόβου έχει την έγκριση των ΗΠΑ ή γίνεται με την ανοχή τους και με απώτερο σκοπό να χρησιμοποιηθεί σαν χαρτί σε μια ευρύτερη προσπάθεια να ενταθούν οι πιέσεις προς τη Σερβία. Σε κάθε περίπτωση και με τη δυναμική που έχουν οι εξελίξεις, αυτή η κίνηση μπορεί να προκαλέσει ένα επικίνδυνο ντόμινο εξελίξεων στα Βαλκάνια, που θα αφορά με πολλούς τρόπους και για πολλούς λόγους και τον δικό μας λαό.

Σύνορα Αλβανίας-Κοσόβου

ΗΠΑ-Ρωσία

Διαπραγμάτευση με επίκεντρο την Ουκρανία, αλλά και ευρύτερες στοχεύσεις

Γαλλία, Γερμανία, Ουκρανία και Ρωσία συμφώνησαν σε νέες συνομιλίες σε δύο εβδομάδες, στο Βερολίνο, σε μια προσπάθεια «ανάτασης» της συμφωνίας του 2015. Ο Ουκρανός ηγέτης επισήμανε την πρόοδο στις διαπραγματεύσεις στο Παρίσι, λέγοντας ότι ελπίζει να διατηρηθεί η συμφωνία κατάπαυσης του πυρός στην ανατολική Ουκρανία.

Η κίνηση αυτή, σε συνδυασμό με το ξεκίνημα των Χειμερινών Ολυμπιακών Αγώνων στο Πεκίνο (όπου αναμένεται να δώσει το «παρών» και ο Ουκρανός πρόεδρος Ζελένσκι), προϊδεάζει ότι για τις επόμενες δυο τρεις εβδομάδες, οι εξελίξεις θα παραμείνουν (εκτός απροόπτου) στο διπλωματικό πεδίο. Πάντως, το ενδιαφέρον για τους Χειμερινούς Ολυμπιακούς στο Πεκίνο δεν εντοπίζεται στο αγωνιστικό κομμάτι. Τόσο οι απουσίες ηγετών, όσο και οι παρουσίες κατά την έναρξή τους, σηματοδοτούν γενικότερες τάσεις. Η πρωτοβουλία της Ουάσιγκτον για διπλωματικό μοϊκοτάρισμα των αγώνων μπορεί να μην είχε ιδιαίτερη απήχηση, αλλά έχουν προγραμματιστεί διάφορες παρεμβάσεις από ΜΚΟ, που θέλουν να αναδείξουν τις... «παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων» στην Κίνα.

Σε ό,τι αφορά, ωστόσο, την «ουκρανική κρίση», μετά τη Γαλλία και τη Γερμανία, μπαίνει και η Βρετανία στο παιχνίδι των διπλωματικών επαφών το επόμενο διάστημα. Εκτός της τηλεφωνικής επικοινωνίας του Βρετανού πρωθυπουργού με τον Ρώσο πρόεδρο, προγραμματίζεται η μετάβασή του στο Κίεβο, το οποίο ήδη δέχεται πολλές επισκέψεις δυτικών αξιωματούχων. Επίσης, οι γραπτές απαντήσεις των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ στα αιτήματα της Ρωσίας παρελήφθησαν από το Κρεμλίνο στις 26 Ιανουαρίου. Σχολιάζοντας τες, ο Λαβρόφ δηλώνει ότι οι αμερικανικές προτάσεις είναι καλύτερες από τις προτάσεις που διατυπώθηκαν από το ΝΑΤΟ και ότι η αμερικανική απάντηση «δίνει ελπίδες για έναρξη μιας σοβαρής συζήτησης σε δευτερεύοντα ερωτήματα»!

Ωστόσο, το τοπίο παραμένει εξαιρετικά ρευστό, με τις δύο πλευρές να κινδυνολογούν γύρω από υποθετικές κινήσεις, που τροφοδοτούν διαφόρων ειδών σενάρια. Όμως, γίνεται ολοένα και πιο φανερό (από κοινά ανακοινωθέντα και συμπεράσματα των υπουργικών συνόδων ή ακόμη και των συνόδων κορυφής του ΝΑΤΟ και της ΕΕ), πως η ευρωπαϊκή και διατλαντική ομοφωνία στην κρίση της Ουκρανίας κινείται σε ένα εύρος από προσχηματική μέχρι... εικονική! Το αποτέλεσμα της «προσωρινής λύσης» του '14-'15 (που διαμορφώνει τη σημερινή αβέβαιη και ασταθή κατάσταση στη Ουκρανία), δοκιμάζει έντονα την νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα που αναδύθηκε μετά το 1990.

Η «ουκρανική κρίση» θέτει για τη Ρω-

σία ζήτημα επανασχεδιασμού του μεταψυχροπολεμικού χάρτη, επιδιώκοντας να επανακτηθεί μέρος από την επιρροή της στην Α. Ευρώπη, στη βάση εγγυήσεων της δικής της ασφάλειας. Αυτό σημαίνει ότι οι πρώην σοβιετικοί γείτονές της δεν θα πρέπει να προσχωρήσουν σε οποιοδήποτε συμμαχίες που θεωρούνται εχθρικές προς τη Μόσχα, ιδιαίτερα στο ΝΑΤΟ. Αυτό διασαφηνίζει ο Πούτιν στις «δύο Συνθήκες» που προτάθηκαν στις ΗΠΑ-ΝΑΤΟ, οι οποίες απαιτούν από μετασοβιετικές χώρες -αλλά και από Σουηδία και Φινλανδία- να δεσμευθούν στη μόνιμη ουδετερότητα και να μην επιδώσουν την ένταξη στο ΝΑΤΟ. Για τη Ρωσία, όπως φαίνεται από την προτεινόμενη ατζέντα των διαπραγματεύσεων με την Ουάσιγκτον, γίνεται σαφές ότι πρώτα θα αναζητηθεί ένα συνολικό, κοινά αποδεκτό πλαίσιο για την Ευρώπη και μετά θα αναζητηθεί συμβιβαστική φόρμουλα για την Ουκρανία, δηλαδή η «ουκρανική κρίση» από επίδικο, να γίνει ένα από τα επίδικα...

Από ό,τι φαίνεται, δεν είναι ίσως μόνο ο Πούτιν που αμφισβητεί αυτή την τάξη πραγμάτων. Αρκετοί Ευρωπαίοι βρίσκουν αρκετή λογική στις απαιτήσεις του! Και δεν εννοούμε τον πρώην καγκελάριο της Γερμανίας, Σρέντερ, που ως πρόεδρος της κοινοπραξίας του Nord Stream 2, δεν έχει την «έξωθεν καλή μαρτυρία». Υπάρχουν, λοιπόν, προσεγγίσεις που δείχνουν πως η τρέχουσα κρίση πηγαίνει 30 χρόνια πίσω και αφορά κάτι πολύ περισσότερο από την Ουκρανία και την πιθανή ένταξή της στο ΝΑΤΟ. Αφορά το μέλλον της ευρωπαϊκής τάξης που διαμορφώθηκε μετά την κατάρρευση της ΣΕ.

Σίγουρα, στο Κίεβο αντιλαμβάνονται ότι η δύσκολη και περίπλοκη, στην εξέλιξη της, διαπραγμάτευση Ουάσιγκτον-Μόσχας έχει βασικό σημείο αναφοράς τη χώρα τους, αλλά οι στοχεύσεις είναι ευρύτερες. Το αντιλαμβάνονται και το φοβούνται. Όταν, πρόσφατα, ο ΥΠΕΞ της Ουκρανίας δηλώνει ότι... «κάνει δεν πρόκειται να επιβάλει στη χώρα μου να κάνει παραχωρήσεις στο όνομα του κατευνασμού της Ρωσίας»... έχει ως αποδέκτη τις ΗΠΑ. Ο Μπάιντεν, ισορροπώντας ανάμεσα σε διάλογο/σκληρή ρητορική και διπλωματία/κυρώσεις, δείχνει να προσπαθεί να ελέγξει τη διασυμμαχική

...πολυφωνία, αποφεύγοντας κινήσεις υψηλού ρίσκου. Ωστόσο, αυτό δεν μπορεί να κρατήσει πολύ, με την έννοια ότι διαμορφώνονται καταστάσεις που από εκεί και μετά η κλιμάκωση επιδέχεται μία μόνο απάντηση: την κλιμάκωση!

Σήμερα, για τις ΗΠΑ, η κλιμάκωση αφορά μόνο επιλογές του Πούτιν. Πέρα από τη γενική εισβολή, τα άλλα πιθανά σενάρια αφορούν: επιπλέον στήριξη στις ανατολικές επαρχίες που ελέγχει η Μόσχα ή την πραγματοποίηση περιορισμένης κλίμακας εισβολής, ώστε να αποσταθεροποιηθεί ο Ζελένσκι. Από την πλευρά του, το Κρεμλίνο βλέπει να μεθοδεύονται προβοκατόρικες κινήσεις, ώστε να εξαναγκαστεί σε εισβολή.

Ωστόσο, πάνω σε αυτά τα σενάρια διαρθρώνονται οι απαντήσεις των ΗΠΑ, που όμως αναδεικνύουν σημαντικές διαστάσεις απόψεων στον δυτικό κόσμο. ...«Το ΝΑΤΟ δεν έχει σχέδια να αναπτύξει μάχιμα στρατεύματα στην Ουκρανία, χώρα η οποία δεν είναι μέλος του ΝΑΤΟ, σε περίπτωση ρωσικής εισβολής», δήλωσε ο γγ της συμμαχίας, Στόλτενμπεργκ. Σε ποιον απαντά ο γγ; Το Κίεβο δεν έχει υποβάλει κάποιο επίσημο αίτημα προς το ΝΑΤΟ. Ο Μπάιντεν το προχώρησε παραπέρα, προσθέτοντας ότι «στην περίπτωση επιδρομής μικρής κλίμακας (;) δεν θα υπάρχει ομοφωνία των συμμάχων των ΗΠΑ για επιβολή κυρώσεων». Πρόκειται για ένα σαφές μήνυμα στην Ουκρανία, που υπογραμμίζει την ασάφεια των μηνυμάτων από την Ευρώπη. Η Γερμανία έχει αρνηθεί να εξάγει όπλα στην Ουκρανία και δεν έχει ξεκαθαρίσει τη σχέση του αγωγού Nord Stream 2 στο ζήτημα των κυρώσεων. (Ο καγκελάριος Σολτς έκανε λόγο για «ιδιωτικό σχέδιο», το οποίο δεν θα πρέπει να αναμειγνύεται με πολιτικά ζητήματα!). Εκτός από τη Γερμανία, που δηλώνει ότι δεν πρόκειται να διακυβεύσει την Ειδική Σχέση της με τη Ρωσία, προστέθηκε και η Ιταλία με τους επιχειρηματίες της, στέλλοντας το δικό της μήνυμα. Αλλά και ο Μακρόν υπονομεύει την εικόνα ενός ενιαίου μετώπου, καλώντας την ΕΕ να διεξάγει τον δικό της διάλογο με τη Ρωσία. Τελικά, οι Βρυξέλλες κινούνται σε μια προσέγγιση προσαρμοζόμενων κυρώσεων (βλέποντας και κάνοντας), ανάλογα με τη σοβαρότητα των ενεργειών της Μόσχας.

Μετά από όλα αυτά, ο Ουκρανός πρό-

εδρος, Ζελένσκι, εμφανίζεται ενοχλημένος με την πολιτική Μπάιντεν. Αναφέρεται πως σε τηλεφωνική συνομιλία τού ζήτησε να παίρνει τις πληροφορίες του για την κατάσταση στη χώρα του από τον ίδιο και όχι από «ενδιάμεσους» και τον κάλεσε να «αποκλιμακώσει» τα μηνύματα που ενισχύουν τον πανικό και τις επιπτώσεις του. Αλλά και σε συνέντευξη που παραχώρησε στα δυτικά ΜΜΕ, ζήτησε το ίδιο πράγμα, συνολικά από τη Δύση, λέγοντας χαρακτηριστικά πως «...αν κάποιος άκουγε τα διεθνή ΜΜΕ, ακόμη και ηγέτες κρατών, θα πίστευε ότι είμαστε ήδη σε πόλεμο σε όλη τη χώρα και ότι υπάρχουν στρατιώτες που προελαύνουν στους δρόμους».

Επίσης, χαρακτήρισε «λάθος» την απόφαση, με την οποία κάποιες δυτικές πρεσβείες, όπως των ΗΠΑ και του Καναδά, ανακάλεσαν ένα μέρος του προσωπικού τους, λόγω της απειλής της ρωσικής εισβολής. Τόνισε πως ο βασικός κίνδυνος για την Ουκρανία είναι η αποσταθεροποίηση εκ των έσω, συμπεριλαμβανομένης και μιας οικονομικής κρίσης. Πάντως, καθόλου τυχαίο δεν είναι που και το Der Spiegel πρόσφατα παρουσίασε νυν και πρώην στενούς συνεργάτες του Ζελένσκι σε θέματα άμυνας, να διαπιστώνουν ότι δεν υπάρχει κάποια σοβαρή αλλαγή στην ανάπτυξη, αλλά και την ισχύ των ρωσικών δυνάμεων, έτσι όπως διαμορφώθηκαν μετά το 2014!

Χωρίς αμφιβολία, η Ρωσία σήμερα είναι ισχυρότερη γεωπολιτικά, από τότε που εισήλθε στη μετασοβιετική περίοδο. Αυτό σε μεγάλο βαθμό δικαιολογεί την απαίτησή της να διεκδικεί μεγαλύτερο μερίδιο στην άλλοτε σφαίρα προνομιακών συμφερόντων, που σήμερα ορίζει τον μετασοβιετικό χώρο.

Πάντως, και η φημολογούμενη προσέγγιση της Μόσχας με το Πεκίνο, αν έχει πραγματικά τη διάσταση που της αποδίδεται, ενισχύει την απαίτηση της Ρωσίας για μια νέα μεταδυτική τάξη, που κάτω από προϋποθέσεις, θα ήθελε και το Πεκίνο. Αυτό θα οξύνει παραπέρα τους ενδοϊμπεριαλιστικούς ανταγωνισμούς και με ό,τι κινδύνους συνεπάγεται αυτό για τους λαούς.

Βαθιά και επικίνδυνη η εμπλοκή της χώρας στην ουκρανική κρίση

«**Σ**ημαντικό και πολύ καλοδεχόμενο σημάδι στη ριζή για τη σημαντική δουλειά του ΟΑΣΕ στην Ουκρανία», χαρακτήρισε ο πρόεδρος Πάιατ την επίσκεψη Δένδια (31/1) στην Ουκρανία και στα γραφεία του Οργανισμού στη Μαριούπολη. Ενώ ο Ουκρανός ομόλογός του εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του για την απόφασή του να επισκεφθεί τη χώρα του «σε αυτή την περίοδο προκλήσεων».

Από όλες τις πλευρές η επίσκεψη Δένδια στη Μαριούπολη, όπου ζει ελληνική μειονότητα και βρίσκεται στο διάδρομο που ενώνει τα ρωσικά εδάφη με την Κριμαία, χαρακτηρίστηκε σαν ένδειξη πλήρους εναρμόνισης της Ελλάδας με τη Δύση, μολονότι η κυβέρνηση προσπάθησε να δώσει και έναν χαρακτήρα στήριξης των ομογενών, ως «μητέρα πατρίδα», αναζητώντας ρόλο που οι γείτονες και ανταγωνιστές της (Τουρκία) παίζουν με πολύ πιο αποδοτικό τρόπο.

Φυσικά δεν χρειαζόταν αυτή η επίσκεψη για να υποδηλωθεί η άμεση εμπλοκή της χώρας στην ουκρανική κρίση και στον οξύτατο ανταγωνισμό ΗΠΑ και ΝΑΤΟ με τη Ρωσία, που εξελίσσεται με στρατιωτικούς όρους στο γεωπολιτικό κρίσιμο αυτό σημείο.

Την ίδια ώρα που ο ΥΠΕΞ της Ελλάδας προσγειωνόταν στην Ουκρανία, αμερικανικό κατασκοπευτικό, που είχε απογειωθεί από τη βάση της Σούδας, εκτελούσε αποστολή «πληροφοριών, επιτήρησης και αναγνώρισης» επάνω από τη Μαύρη Θάλασσα, ως ένδειξη της «κοινής αποτρεπτικής» προσπάθειας ΗΠΑ και Ελλάδας.

Χαρακτηριστικές και αποκαλυπτικές (αν και απολύτως αναμενόμενες) είναι οι δηλώσεις του Μάικλ Κάρπεντερ («Καθημερινή» 23-1-2022), στενού συνεργάτη του αμερικανού Προέδρου Τζο Μπάιντεν και μόνιμου αντιπροσώπου των ΗΠΑ στον ΟΑΣΕ, για τον ρόλο της Ελλάδας και ειδικά της Σούδας, σε «περίπτωση ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία»: «*Θα φροντίσουμε να ενισχύσουμε την αποτρεπτική ισχύ μας μαζί με τους Έλληνες φίλους μας. Και, ξέρετε, ο κόλπος της Σούδας δεν είναι μυστικό ότι αποτελεί ένα από τα βασικά στρατηγικά μας πλεονεκτήματα που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε*». Ενώ για την Αλεξανδρούπολη και για τη δυσάρεσκια που εξέφρασε ο ρώσος υπουργός Εξωτερικών Σ. Λαβρόφ ως προς την συνεχή ενίσχυση της αμερικανικής στρατιωτικής παρουσίας εκεί, τόνισε τη «*στενή σύνδεση της Ελλάδας και των ΗΠΑ*» σε όλους τους τομείς, «*στην Πολεμική Αεροπορία, στο Ναυτικό, στις χερσαίες δυνάμεις*», καταλήγοντας «*Αν αυτό δεν αρέσει στον κ. Λαβρόφ, τι να κάνουμε*».

Η Σούδα είναι γνωστό ότι αποτελεί την πιο σημαντική βάση ΗΠΑ στην Ανατολική Μεσόγειο, το «*διαμάντι*» τους. Ορμητήριο εξόρμησης των αμερικανών ιμπεριαλιστών και πλατφόρμα εφόδου για την περίσφιξη του στρατηγικού ανταγωνιστή τους, του ρωσικού ιμπεριαλισμού. Η εκβάθυνση της προβλήτας Κ15 και άλλες υποδομές φιλοξενούν μεταξύ άλλων μόνιμα τα ελικοπτεροφόρα και συστηματικά πλέον πυρηνόκινητα αεροπλανοφόρα,

σαν το «USS Harry S. Truman», το οποίο, μαζί με όλη την αρμάδα συνοδείας του, εντάσσεται, σύμφωνα με αμερικανικές δηλώσεις, στη δύναμη κρούσης των ΗΠΑ απέναντι στις ρωσικές δυνάμεις γύρω από την Ουκρανία.

Όσο δε αφορά την Αλεξανδρούπολη, μόλις πριν από δύο μήνες περίπου, ολοκληρώθηκε η μεγαλύτερη, μέχρι τώρα, αμερικανική στρατιωτική απόβαση στο λιμάνι της πόλης, με συνολικά μερικές χιλιάδες στοιχεία στρατιωτικού εξοπλισμού να ξεφορτώνονται και να κατευθύνονται σε διάφορες χώρες των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Και φυσικά η χρήση του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης, που «*παρέχει στη συμμαχία (ΝΑΤΟ) μια βασική πύλη προς τα Δυτικά Βαλκάνια, την Ανατολική Ευρώπη και τη Μαύρη Θάλασσα*», σύμφωνα με τον αμερικανό πρόεδρο, είναι συνεχής και αναβαθμιζόμενη, και συμπληρώνεται από την εκκώρση όλων των υποδομών και κοντινών περιοχών (Πετροχώρι Ξάνθης, λιμάνι Καβάλας κ.λπ.) στο ΝΑΤΟ και τις ΗΠΑ.

Εβδομήντα χρόνια από την έναρξη της Ελλάδας στο ΝΑΤΟ όλη η χώρα είναι πλέον μια αμερικανική και ΝΑΤΟϊκή βάση, με την αστική τάξη και τις κυβερνήσεις της να εκχωρούν τα πάντα στους ιμπεριαλιστές αφέντες (με ιδιαίτερο ζήλο αυτή και η προηγούμενη του ΣΥΡΙΖΑ) και συχνά πυκνά να δηλώνουν ότι «*θα ξαναχύσουμε το αίμα μας για τις ΗΠΑ όπως και τότε στην Κορέα το 1953*» (υπουργός Άμυνας Παναγιωτόπουλος).

Καθώς η ιμπεριαλιστική αντιπαράθεση στην Ουκρανία και την ευρύτερη περιοχή έχει φτάσει σε πολύ κρίσιμο σημείο και οι δυτικοί ιμπεριαλιστές, και κυρίως οι αμερικάνοι, αξιώνουν την πλήρη στοίχιση και «*αξιοποίηση*» των «*υποτελών*» τους, η ντόπια αστική τάξη και το πολιτικό της προσωπικό εγκλωβίζουν το λαό σε σοβαρούς κινδύνους και περιπέτειες ευρύτερων διαστάσεων, την ίδια στιγμή που τον φορτώνουν με υπέρογκους εξοπλισμούς, αλλά και με αφόρητη ακρίβεια (απόρροια και του ενεργειακού ανταγωνισμού που μαίνεται), ενώ παράλληλα τον αφήνουν στο έλεος της υγειονομικής κρίσης.

Η απάντηση που δίνουν για όλα

αυτά, πέρα από τον «*ρεαλισμό*» του «*ανήκομεν εις την δύσιν*», είναι η διασφάλιση, κατ' αυτόν τον τρόπο, μιας «*προνομιακής*» αντιμετώπισης από τους «*συμμάχους*» έναντι της Τουρκίας. Παρ' όλες όμως τις καλές τους υπηρεσίες, διαπιστώνουν, προς απογοήτευσή τους, ότι το μπόι τους είναι πολύ πιο μικρό από αυτό του ανταγωνιστή τους, και ότι είναι αυτό που μετράει, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσης, για τους ιμπεριαλιστές. Και εδώ βρίσκεται το δεύτερο σοβαρό πεδίο όπου η εμπλοκή της χώρας στην ουκρανική αντιπαράθεση, λόγω των ασφυκτικών δεσμών ιμπεριαλιστικής εξάρτησης, δημιουργεί επιπλέον όρους επικινδυνότητας για το λαό.

Γιατί οξύνει τον ανταγωνισμό των αστικών τάξεων της Ελλάδας και της Τουρκίας, τόσο για το ποιος θα αποδειχτεί πιο «*χρήσιμος*» για τους δυτικούς ιμπεριαλιστές (η Τουρκία, παρά τα νταλαβέρια της με τη Ρωσία προσφέρει στήριξη, drones και διπλωματική μεσολάβηση στην Ουκρανία, αλλά και τον δεύτερο μεγαλύτερο στρατό του ΝΑΤΟ και η Ελλάδα τη Σούδα, την Αλεξανδρούπολη και όλη τη χώρα), όσο και για το ποιος θα μπορέσει να εξαργυρώσει αυτή τη «*χρησιμότητα*» σε βάρος του άλλου, στα κρίσιμα πεδία του ανταγωνισμού τους (Αιγαίο, Ανατολική Μεσόγειος, Κύπρος).

Από όποια πλευρά λοιπόν κι αν προσεγγίσει κανείς την εμπλοκή της χώρας μας στην ουκρανική κρίση θα διαπιστώσει τους τεράστιους κινδύνους που εγκυμονούν για το λαό μας, αλλά και το μέγεθος της εξάρτησης και της υποτέλειας της αστικής «*μας*» τάξης, μαζί με την ανιστόρητη μωροφιλοδοξία της, για να θυμηθούμε και την μικρασιατική εκστρατεία, από την τραγική λήξη της οποίας (για το λαό μας, τον τούρκικο λαό και τα δύο εκατομμύρια πρόσφυγες και από τις δύο πλευρές) κλείνουν φέτος 100 χρόνια. Κατά τον ίδιο τρόπο και σε αντιπαράθεση με τα παραπάνω, απ' όποια πλευρά κι αν προσεγγίσουμε αυτές τις εξελίξεις, αναδεικνύεται η δραματική, θα λέγαμε, καθυστέρηση ενός μαζικού αντιπολεμικού και αντιιμπεριαλιστικού κινήματος και η ανάγκη να γίνουν αποφασιστικά βήματα για την ανάπτυξή του.

Βιβλιοπαρουσίαση

Μαρία Αντωνιάδου-Μαριόλη

«ΛΑΣΠΩΜΕΝΟΙ ΟΝΕΙΡΟΚΗΠΟΙ, αλήθειες που θάφτηκαν»

Του Γρηγόρη Νιόλη*

«...μέσα στον ήχο της βροχής που έσταζε στον τενεκέ, άρχισα να ορκίζομαι να φύγω απ' αυτή τη χαμογειτονιά, να γίνω τρανός, να βοηθήσω όλους αυτούς γύρω μου, να εξοντώσω αυτά τα καθίκια που μας διώξαν απ' τους τόπους μας και μας σκοτώνουν καθημερινώς, με την πείνα, με τις εξορίες και τις φυλακές, όταν τολμούσαν οι πατεράδες και οι μανάδες μας να ζητήσουν ένα ψίχουλο δίκιο».

Έτσι μιλά ο νεαρός πρωταγωνιστής της Μαρίας Αντωνιάδου-Μαριόλη, ο Στρατής, στο συγκλονιστικό έργο της «Λασπωμένοι ονειρόκηποι, αλήθειες που θάφτηκαν». Μέσα από το τη σφικτοδεμένη, σαν ριπές πολυβόλου, πρωτοπρόσωπη αφήγηση, ξετυλίγεται όλο το δράμα του μικρασιατικού ξεριζωμού· εκεί, στα τρία στενοσόκακα στην άκρη της Παλιάς Πόλης των Χανίων, δυο βήματα από τα μπορντέλα. Αλλά και όλο αυτό το δράμα των φτωχών αυτών ανθρώπων που προσανατολισμένοι επί το πλείστον προς την Αριστερά αντιμετώπιζον όλο το μένος της μετεμφυλιακής κρατικής εξουσίας.

Όταν κατηγορούν τον εξόριστο πατέρα του οι χωροφύλακες πως τάχα εκείνος τον καθοδήγησε και γράφτηκε στους Λαμπράκηδες, ξεσπάει ο Στρατής: «*Ούτε γράμμα δεν τους αφήνετε να μας στείλουν. Δεν ξέρουμε αν ζουν, ή αν τους έχετε πετάξει σε κανένα γκρεμό και μας λέτε ότι μας καθοδηγούν; Η ζωή μας καθοδηγεί, το άδικο που εξασκείται γύρω μας για τα συμφέροντα σας, που είναι κοινά με τους ξένους φασίστες που μας έκοβαν τα χέρια (...) όταν μας σφαγιάζανε στη Σμύρνη*».

Με δεδομένο ωστόσο ότι τέτοια περίπου υπήρξε και η αντίδραση της συγγραφέως όταν δέκα χρονών παιδούλα τη συνέλαβαν να γράφει συνθήματα στους τοίχους -που κι αυτή δεν είχε καν γνωρίσει τον εξόριστο πατέρα της-, καταλαβαίνει κανείς πόσο βιωματικές είναι αυτές οι καταγραφές. Γι' αυτό και τόσο ζωντανές. Δεν χρειάστηκε δηλαδή να καταφύγει στον Γκόρκι ή στον Ντίκενς η Μαρία Αντωνιάδου-Μαριόλη προκειμένου να «δέσει» την ιστορία της. Τα είχε όλα εδώ, σ' αυτές τις χαμοκέλες.

«*Οι τρεις μεγάλοι σοσιαλισταί της ζωής είναι ο έρωτας, η πείνα και ο θάνατος*», έγραψε κάποτε στην «Καθημερινή» η Ελένη Βλάχου. Και καλά, όσον αφορά τον έρωτα τώρα, τι να πω. Αλλά πόσες φορές, αλήθεια, θα βρεθεί αντιμετώπος με την πείνα ένας αστός, ένας παραλής; Και πόσες φορές με το θάνατο, όταν ο φτωχός, ο πεινασμένος, ο κυνηγημένος τον αντιμετωπίζει καθημερινά;

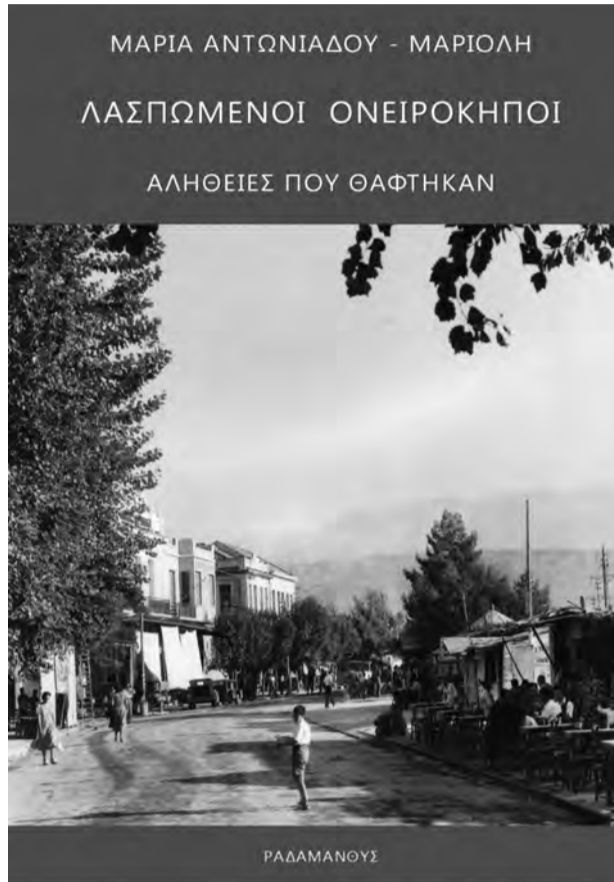
Ο θάνατος! Ο θάνατος εδώ ενεδρεύει παντού σε κάθε γωνιά, σε κάθε σελίδα.

Μα απέναντι στο θάνατο -κι αυτό έχει τη μεγαλύτερη σημασία- ορθώνεται με όλες τις απαιτήσεις της η Ζωή: «*Να συνεχίσουμε*», «*να επιζήσουμε*», «*θα τα καταφέρουμε*», κραυγάζει χορεύοντας ζεϊμπέκικο ο Πάνος, ο κομμουνιστής.

•Και ο γιατρός! Ο Γιατρός μας, που τον έχουν αποφυλακίσει προσωρινά, τρέχει πάνω-κάτω στις σελίδες με το ποδήλατό του για να γιατροπορέψει τη φτωχολογία, εκεί στη λασπογειτονιά που επί τουρκοκρατίας σταυλιζανε τα άλογα!

•Και ο πανέμορφος λουλουδόκηπος της Αννιώς, καθώς «στις λάσπες φυτρώνουν τα νούφαρα».

•Και η γυναίκα; Η Γυναίκα του φτωχόσπιτου γίνεται μάνα και πατέρας μαζί καθώς ο πατέρας λείπει

στα Μακρονήσια και τις φυλακές, είτε μπεκροπίνει για να βαστάξει τα αβάσταχτα. Υποφέρει μάλιστα συχνά τη βία του άντρα που κάποτε της είχε ορκιστεί να την κάνει «βασίλισσα». Σε κάθε περίπτωση ωστόσο η Γυναίκα είναι που κυριαρχεί σε τούτη την παλαίστρα. Η γυναίκα είναι που σηκώνει όλο το βάρος της εξαθλίωσης.

Σαν σε κινηματογραφική ταινία απλώνεται η ιστορία της οικογένειας, από τη Σμύρνη ίσαμε την εξέγερση του Πολυτεχνείου, ως προβολή των αδυσώπητων νόμων της ταξικής κοινωνίας, στο σήμερα όπου γης, με τους πολέμους, την προσφυγιά και τη φτώχεια.

Όμως δεν πρόκειται για μια απλή καταγραφή από «αλήθειες που θάφτηκαν». Πρόκειται για σπουδαίο λογοτεχνικό κείμενο «που καταφέρνει να μεταδώσει στον αναγνώστη τη συγκίνηση της δημιουργού» (Λ. Τολστόι, «Τι είναι Τέχνη»).

Το μόνο αρνητικό στοιχείο που οφείλουμε να επισημάνουμε είναι κάποια σχόλια του εκδότη, όπως π.χ. ότι η διαπάλη στα πλαίσια του επαναστατικού κομμουνιστικού κινήματος, η αντίσταση στον χρουστοσσοφικό ρεβιζιονισμό και τη γραμμή που οδήγησε στην παλινόρθωση στη Σοβιετική Ένωση προβάλλεται σαν σύγκρουση της ΕΣΣΔ με την Κίνα για εδαφικές διαφορές, συκοφαντώντας έτσι τους αγώνες εκατομμυρίων ανθρώπων παγκοσμίως όχι μόνο ενάντια στον καπιταλισμό αλλά και στην παλινόρθωσή του. Όπως επίσης το αναμάσημα των αστικών αφηγημάτων για τα «εγκλήματα» του Στάλιν, αλλοιώνοντας έτσι το αντιρεβιζιονιστικό, επαναστατικό πνεύμα της συγγραφέως.

Ένα πνεύμα ανθρωπιάς και αισιοδοξίας διαπερνά όλο το βιβλίο.

«*Ίσως χρειαστεί να ξαναδιαβούμε τους ίδιους δρόμους. Ίσως σκορπιστούμε πάλι με φίλους, με συντρόφους. Μα "Ίσως" δεν υπάρχει στα όνειρα και στα ιδανικά...*»

Το βιβλίο αυτό αξίζει να διαβαστεί: «*Όσο στον κόσμο υπάρχει φτώχεια, αναλφαβητισμός και εξαθλίωση, βιβλία σαν κι αυτό δεν θα είναι περιττά*» Βίκτορ Ουγκό, «Οι Άθλιοι»

Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ραδάμανθυς, Χανιά, 2021, σελ.91

*Ο Γρηγόρης Νιόλης είναι Ζωγράφος-Χαράκτης

Μαρία Αντωνιάδου-Μαριόλη

Γεννήθηκε το 1948 στην Αθήνα όπου είχε καταφύγει η οικογένειά της μετά την εξορία του πατέρα της. Ο πατέρας της ήταν πρόσφυγας από τη Σμύρνη και η μητέρα της από τα Σφακιά.

Γνώρισε τον πατέρα της όταν έγινε 10 χρονών και έζησε τα παιδικά της χρόνια στις φτωχογειτονιές, σε μια εποχή που ακόμη και τα παιδιά των κομμουνιστών και των εξόριστων αντιμετώπιζονταν σαν «μιάσματα» από το καθεστώς. Σε μια πρόσφατη αφήγησή της στην εφημερίδα «Χανιώτικα Νέα» αναφέρει: «*Ο πατέρας μου ήλθε οργανωμένος αριστερός από τη Σμύρνη, ήταν από πολύ νωρίς μέλος στο ΣΕΚΕ (Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα Ελλάδας, τον πρόδρομο του ΚΚΕ) και συνειδητός κομμουνιστής. Με τη μητέρα μου, Σοφία Αβαράκη, παντρεύτηκε το 1939 και αγόρασαν ένα σπίτι πίσω από τη "Σταφιδική" στο παλιό λιμάνι. Γίνεται ο πόλεμος, φεύγει ο πατέρας μου στην Αλβανία, στους πρώτους βομβαρδισμούς των Γερμανών καταστρέφεται το σπίτι, μένει η μητέρα μου μόνο με το κλειδί! Αυτό μόνο βρήκε ο πατέρας μου γυρίζοντας πίσω. Και βέβαια δεν έμεινε... ήσυχος, μπήκε στην αντίσταση. Μετά την απελευθέρωση, τον έπιασαν, γιατί έκανε πολιτική δουλειά καθώς ήταν άνθρωπος μορφωμένος. Τον κράτησαν 4 μήνες εδώ στις φυλακές των Χανίων, τον βασάνιζαν να υπογράψει δήλωση αλλά αυτός δεν ενέδωσε! Τον έστειλαν στη Μακρόνησο, στην Ικαρία, εγώ τον γνώρισα πρώτη φορά το 1957 όταν ήμουν 10 ετών! Δεν τον είχα ξαναδεί και φαντάσου πως δεν τον ήθελα! Πολύ δύσκολα χρόνια, μεγάλη φτώχεια, το σπίτι να στάζει νερά, εμάς μας είχαν στην μπούκα και γιατί ήμασταν πρόσφυγες -τουρκόσπορους μας έλεγαν ακόμα τόσα χρόνια μετά οι και... καλά ντόπιοι- και γιατί ήταν κομμουνιστής*».

Παρά τις αντίξοες συνθήκες και τις δυσκολίες σπούδασε δασκάλα. Εντάχθηκε στο αριστερό κίνημα και, όπως λέει και η ίδια, ακολουθήσαμε το δρόμο του πατέρα γιατί «*μεγαλώνεις και κρίνεις ότι ο πατέρας σου μαχόταν για κάτι που αξίζει*». Έχει δύο κόρες παντρεμένες και τέσσερα εγγόνια. Μένει στα Χανιά, όπου είναι γνωστή από τη συμμετοχή της στους αντιβασικούς και λαϊκούς αγώνες.

